

b) Knjižnica Antona Tomaža Linharta

KNJIŽNICA
A. T. LINHARTA
RADOVLJICA

Dom tisočerih zgodb

Datum: 23.2. 2021

Občina Gorje
Zgornja Gorje
4267 Zgornje Gorje

Spoštovana gospa
Monika Breznik

Zadeva: Poročilo o poslovanju Knjižnice Antona Tomaža Linharta, enote na območju Občine Gorje - za obdobje 1.1. - 31.12.2020

Pomen in osnovne naloge knjižnice so zbiranje, obdelovanje, hranjenje, predstavljanje in posredovanje knjižničnega gradiva, s čimer knjižnica omogoča dostop do informacij vsem prebivalcem na svojem območju.

Te temeljne naloge splošne knjižnice opredeljujeta tako Zakon o knjižničarstvu (Ul. RS št. 87/2001 z dne 8. 11. 2001 ter spremembe in dopolnitve Ul. RS št. 92/2015 z dne 4. 12. 2015) kot Manifest o splošnoizobraževalnih knjižnicah (sprejet na 10. seji Mednarodnega sveta za Splošni informacijski sistem, Pariz, Unesco, 1994, v sodelovanju z Mednarodno federacijo knjižničarskih združenj IFLA) in jih, vezane na informacijsko pismenost, izobraževanje in kulturo, navajata:

- oblikovanje in utrjevanje bralnih navad pri otrocih od rane mladosti dalje;
- podpiranje individualnega in lastnega ter seveda tudi formalnega izobraževanja na vseh stopnjah;
- nudenje možnosti za ustvarjalni razvoj osebnosti;
- spodbujanje domišljije in ustvarjalnosti pri otrocih in mladini;
- gojenje zavesti o kulturni dediščini in pomenu umetnosti, znanstvenih dosežkov in inovacij;
- zagotavljanje dostopa do kulturnega sporočila vseh oblik poustvarjalne (igralske, glasbene ...) umetnosti;

- pospeševanje dialoga med kulturami in spodbujanje različnosti kultur;
- podpiranje ustno se prenašajočih tradicij;
- zagotavljanje državljanom dostop do vseh vrst informacij, nastalih v lokalni skupnosti ali pomembnih zanj;
- nudenje ustreznih informacijskih storitev lokalnim podjetjem, združenjem in interesnim skupinam;
- pomoč pri razvijanju informacijske pismenosti in uveljavljanju veččin računalniškega opismenjevanja;
- podpiranje, sodelovanje v programih in akcijah opismenjevanja vseh starostnih skupin, po potrebi tudi lastno uvajanje takih aktivnosti.

To so tudi osnovne naloge Knjižnice Antona Tomaža Linhartaradovljica, ki deluje na območju občin Radovljica, Bled, Bohinj in Gorje. V svojem sestavu ima 10 enot, osrednja knjižnica pa je knjižnica v Radovljici. V občini Radovljica poleg matične osrednje delujejo še knjižnice: Begunje, Brezje, Kropa in Lesce; v občini Bled: Knjižnica Blaža Kumerdeja Bled; v občini Bohinj knjižnice: Bohinjska Bistrica, Srednja vas, Stara Fužina in v občini Gorje knjižnica Gorje.

Vpliv koronavirusa (zapis SSKJ2) na delovanje knjižnice v letu 2020

V letu 2020 je na program (izposoja, obisk...), prireditve in aktivnosti ter finance v veliki meri vplivala epidemija. Naj posebej poudarimo, da smo dosledno upoštevali vsakokrat veljavna priporočila NIJZ.

2

Program (izposoja, obisk ...):

prvi val epidemije:

- 13.3.2020 je bila razglašena epidemija,
- zaprti smo bili od srede marca (13.3.) do konca aprila (30.4.) - fizični vstop v knjižnico ni bil možen;
 - e-knjige si je bilo možno izposojati ves čas, ni bilo nobenih omejitev, ves čas smo nudili tudi pomoč (dve telefonski liniji, e-pošta), prav zaradi epidemije smo dokupili več e-knjig (tudi zaradi dodatnih namenskih sredstev za e-knjige Ministrstva za kulturo);
 - od 9.4. dalje je bilo mogoče knjige in ostalo gradivo izposojati po pošti;
 - od 23.4. dalje je bilo knjige in ostalo gradivo možno brezkontaktno izposojati v knjižnicah: Bled, Bohinjska Bistrica, Gorje in Radovljica;
 - uporaba čitalnic in računalnikov ni bila možna;

med prvim in drugim valom epidemije:

- od 4.5.2020 (prvi delovni dan v maju) do 23. 10. smo bili normalno odprti:
 - odprli smo vse enote,
 - vse enote so bile odprte v skladu z urnikom,
 - potekala je klasična izposoja in vračanje, brezkontaktna izposoja in izposoja po pošti,
 - uporaba čitalnic in računalnikov je bila možna z omejitvami (glede na kvadrato in ostala navodila NIJZ);

ny

drugi val epidemije

- 19.10.2020 je bila ponovno razglašena epidemija,
 - 19.10. do 23.10.2020:
 - bili smo normalno odprti (klasična izposoja in vračanje), brezkontaktna izposoja in izposoja po pošti;
 - uporaba čitalnic in računalnikov je bila možna z omejitvami (glede na kvadraturu in ostala navodila NIJZ);
 - 24.10. do 26.10.2020:
 - fizični vstop v knjižnico ni bil možen,
 - možna sta bila:
 - brezkontaktna izposoja brez vračanja,
 - izposoja po pošti;
 - 27.10. do 30.10.2020:
 - fizični vstop v knjižnico ni bil možen,
 - možna je bila samo izposoja po pošti brez vračanja;
 - 2.11.2020 do konca leta smo bili normalno odprti:
 - vse enote so bile odprte v skladu z urnikom,
 - potekala je klasična izposoja in vračanje, brezkontaktna izposoja in izposoja po pošti,
 - uporaba čitalnic in računalnikov je bila možna z omejitvami (glede na kvadraturu in ostala navodila NIJZ);
- e-knjige si je bilo možno izposojati ves čas, ves čas smo nudili tudi pomoč (dve telefonski liniji, e-pošta ...).

Prireditve in aktivnosti:

3

- pred epidemijo:
 - do 11.3.2020 (sreda) je program potekal po programu,
 - v začetku marca se je število obiskovalcev prireditvev že močno zmanjšalo;
- prvi val epidemije:
 - 12.3 (četrtek). preklicali smo vse prireditve,
 - razstave so potekale glede na vsakokratno stanje zaprtosti oz. odprtosti knjižnice (del jih je odpadlo, nekatere so trajale dlje časa ...);
- med prvim in drugim valom epidemije od 4.5. do 19.10.2020:
 - razstave so potekale glede na vsakokratno stanje zaprtosti oz. odprtosti knjižnice (del jih je odpadlo, nekatere so trajale dlje časa ...), pa tudi glede na razstavljalce (ker ni bilo pouka, so odpadle razstave osnovnošolcev in vrtičkarjev),
 - prireditve v živo ob upoštevanju navodil NIJZ so potekale v oktobru (do 12.10.2020),
 - prireditve in aktivnosti smo prenesli tudi na splet,
 - bibliopedagoške ure so bile redke – potekale so v septembru in oktobru (do 19.10.2020);
- drugi val epidemije od 19.10.2020 dalje (do 31.12.20):
 - 13.10 (četrtek) smo preklicali vse prireditve,
 - razstave so potekale glede na vsakokratno stanje zaprtosti oz. odprtosti knjižnice (del jih je odpadlo, nekatere so trajale dlje časa ...), pa tudi glede na razstavljalce (ker ni bilo pouka, so odpadle razstave osnovnošolcev in vrtičkarjev),
 - prireditve in aktivnosti v živo ni bilo,
 - prireditve in aktivnosti smo prenesli na splet,

- bibliopedagoških ur za šole in vrtce ni bilo.

Zaradi koronavirusa smo:

- del aktivnosti izvedli samo po spletu:
 - Noč knjige (23.april)
 - Knjižkove delavnice za otroke: 3 (oktobra, v tednu otroka)
 - Knjižkov adventni koledar: 24 (delavnice, uganke ...) za otroke od 1. do 24.12.2020
- del aktivnosti smo v jesenskem delu prenesli na splet:
 - Mama – mami: srečanja za mamice z dojenčki
 - Angleščina za mamice in dojenčke
 - Angleške pravljice
 - Lego robotika
- del aktivnosti smo izvajali tako klasično kot preko spleta:
 - Pobegle besede (iz vsakoletnega cikla Pokukaj med vrstice)

Finance:

Izvenproračunska sredstva (t. i. lastna sredstva):

- zaradi omejitev gibanj, zlasti med občinami, stalnih sprememb (odprti/zaprti) zamudnin nismo zaračunavali:
 - 13.3 do 18.5. 2020,
 - 19.10.2020 dalje (do 31.12.20),
- posledično so se močno zmanjšala izvenproračunska sredstva (t. i. lastna sredstva).

Sredstva Ministrstva za kulturo:

- dobili smo dodatna sredstva Ministrstva za kulturo namensko za nakup e- knjig in močno smo povečali nakup že v prvem valu epidemije (sredstva nakazana junija -5.6.2020);
- razen namenskih sredstev za nakup e-knjig smo ostala sredstva prejeli šele novembra (2.11.2020).

Program knjižnice

1. Izposoja knjižničnega gradiva

Izposoja knjižničnega gradiva na območju Občine Gorje se je zmanjšala za 23,70% (leta 2019 se je zmanjšala za 10,02%), kar v absolutnih številkah pomeni -7.192 enot (leta 2019: -3.378 enot).

Celotni fond knjižnice na območju Občine Gorje se je izposodil 1,60-krat (v letu 2019: 2,18, standard 3x), vsak prebivalec Občine Gorje si je izposodil 8,45 izvodov gradiva: 7,85 knjig; 0,38 revij in časopisov; 0,22 drugo: zgoščenke, filmi; (v letu 2019: 10,69 izvodov gradiva: 9,75 knjig; 0,46 revij in časopisov; 0,48 drugo: zgoščenke, filmi).

Večino knjižničnega gradiva bralci odnesejo domov: 86% (v letu 2019: 80%), le nekaj je izposoje knjižničnega gradiva v knjižnici: 14% (v letu 2019: 20%).

Po področjih prevladuje izposoja leposlovja, sledijo umetnost in šport, splošno – znanost, kultura..., uporabne vede, naravne vede, sociologija in pravo, filozofija, psihologija, zemljepis, zgodovina, ...

Podrobnejši pregled omogoča priloga 1, tabela: izposoja knjižničnega gradiva po skupinah UDK).

Na izposoje je bistveno vplivala epidemija (več: Vpliv koronavirusa na delovanje knjižnice v letu 2020). Glavni poudarki so:

- izposoja je močno padla:
 - za – 23,70% (- 22,34% knjige; - 19,65% revije in časopisi; - 55,07% drugo: zgoščenke, filmi),
 - v absolutnih številkah – 7.192 (- 6.182 knjige; - 255 revije in časopisi; - 755 drugo: zgoščenke, filmi);
- gradivo ni bilo pravočasno vrnjeno - zamujanje glede roka vračila:
 - zamudnin nismo zaračunavali:
 - 13.3 do 18.5. 2020,
 - 19.10.2020 do dalje (do 31.12.20);
- frekvenca obiska se podaljšuje tudi zato, ker ni zamudnin;
- obisk v knjižnici je močno upadel (za 33,43%),
 - zlasti je padel obisk zaradi izposoje v knjižnici (za 81,75%)
- zgoščenke, film:
 - v začetku leta smo se odločili, da bomo s posebnimi nalepkami "kinobalon priporoča" označili kakovostne filme za otroke in mladino, ki so izšli v tekočem letu na DVD-ju. Seznam je vsako leto objavljen v *Priročniku za branje kakovostnih mladinskih knjig*, ki ga izda Pionirska knjižnica Ljubljana, objavljen je tudi na Kinobalonovi spletni strani. To so rdeče okrogle nalepke, ki vabijo otroke in mladino, da si izposodijo in ogledajo te filme, ker so kvalitetni in zanimivi.
 - z oktobrom smo začeli promovirati Filmsko in Glasbeno sobo (od tod poimenovanje V 'FIGL' po film): vsak mesec smo pripravili razstavo, kjer smo izpostavili eno filmsko tematiko, dodali smo tudi zgoščenko s filmsko glasbo;
- obrat izposoje je močno upadel zaradi tega, ker se je zaloga povečala, izposoja pa močno padla.

Zaradi ukrepov NIJZ za preprečevanje širjenja koronavirusa je bilo dela z gradivom bistveno več:

- vse vrnjeno gradivo je bilo potrebno:
 - razkužiti,
 - evidentirati na posebnem kontu zaradi spremljanja predpisane dolžine karantene,
 - odpeljati v karanteno (dolžina karantene se je spreminjala – v začetku maja 7 dni, nato 3 dni in zdaj 1 dan),
 - po preteku karantene odpisati s posebnega konta in šele takrat zložiti na police;
- gradivo, ki so ga bralci pregledovali v knjižnici, vendar si ga niso izposodili, so bralci odlagali na posebna označena mesta in z njim smo ravnali kot z vrnjenim gradivom.

Tako interno izposojenega gradiva je bilo 6.309 enot. Naj še enkrat poudarim, da to gradivo ni zajeto v izposoji gradiva uporabnikom (23.148).

2. Prirast knjižničnega gradiva

Knjižnica je za nakup knjižničnega gradiva pridobiva namenska sredstva od občin ter od Ministrstva za kulturo. Vsa sredstva, namenjena za nakup knjižničnega gradiva, je knjižnica za to tudi v celoti porabila.

Prirast v Občini Gorje je bil 783 enot (735 kupljenih in 48 podarjenih enot). (letu 2019 je pridobila 945 enot: 884 kupljenih in 61 podarjenih enot), kar predstavlja zmanjšanje za 17,14% oz. 162 enot gradiva (v letu 2019 povečanje za 10,23% oz. 95 enot gradiva). V to kvoto je vključen tudi pripadajoči del (8,3%) t. i. potujoče knjižnice.

Prirast je 0,29 enote na prebivalca (v letu 2019: 0,33). Prirast knjižničnega gradiva na 1.000 prebivalcev: 285,98 enot (v letu 2019: 332,98), (standard: 275 enot na 1000 prebivalcev).

Zaradi odpisa 256 enot ali 1,77% glede na zalogo (v letu 2019: 726 enot ali 5,22%, standard je 5%) se je zaloga knjižničnega gradiva povečala za 572 enot oz. za 3,79% (v letu 2019: 219 enot oz. za 2,18).

Prirast je bil manjši zaradi:

- manjšega nakupa gradiva: za 17,14%, kar v absolutnih številkah pomeni 162 enot gradiva;
 - zlasti se je zmanjšal nakup filmov in zgoščenk (za 54,13% oz. 59 enot), ker ni bilo ponudbe;
- povečane cena gradiva: v letu 2020 je bila povprečna cena kupljenega gradiva 20,69 €, (načrtovana 19,50 €; v letu 2019 je bila povprečna cena kupljenega gradiva 18,37 €):
 - cena posameznega gradiva se je zvišala,
 - kupili smo manj filmov in zgoščenk, ki predstavljajo cenovno ugodnejše gradivo;
 - spremenila se je prodajna strategija založb: omejili oz. ukiniteli, odvisno od posamezne založbe, so nakup žepnic (broširanih in cenejših izdaj) za knjižnice.

Podrobnejši pregled prikazujeta prilogi 1, tabeli: porast po načinu nabave ter temeljna zaloga knjižničnega gradiva.

E-knjige

Sredstva Ministrstva za kulturo:

- dobili smo dodatna sredstva Ministrstva za kulturo namensko za nakup e- knjig in močno smo povečali nakup že v prvem valu epidemije (sredstva nakazana junija -5.6.2020);
- razen namenskih sredstev za nakup e-knjig smo ostala sredstva prejeli šele novembra (2.11.2020).

E-knjige (podatki niso zajeti v ostali del prirasta): V letu 2020 smo (skupaj z osnovnim paketom) pridobili 468 licenc e-knjig (380 v letu 2019). Če odštejemo naslove, ki jim je medtem licenca potekla, je bilo na dan 31.12.2020 vseh zakupljenih licenc e-knjig 1.433 (1.204 zakupljenih licenc + 229 enot osnovnega paketa). Če k temu prištejemo še 32 licenc, pridobljenih iz območnostnih sredstev OOK Kranj, smo konec leta 2020 imeli 1.465 licenc (1.216 v letu 2019). Izposoja e-knjig se je v tem času povečala za dobrih 246 % (v letu 2019: 1.722 izposoj, v letu 2020: 5.964 izposoj; na slovenski ravni za dobrih 221 % [v letu 2019: 97.712 izposoj, v letu 2020: 313.932 izposoj], podatki BIBLOS-a).

3. Obiskovalci v knjižnici

V Knjižnici Gorje je bilo 7.962 obiskovalcev (v letu 2019: 11.960): izposoja na dom (69%), prireditve in aktivnosti (24%), izposoja v knjižnici (3%), obiskovalci za informacije (3%), uporaba računalnikov (1%); glede na starost pa je bilo 66% odraslih ter 34% mladine. Vsak prebivalec Občine Gorje je obiskal knjižnico 2,91 krat (v letu 2019: 4,21 krat).

7

Na obisk je bistveno vplivala epidemija (več: Vpliv koronavirusa na delovanje knjižnice v letu 2020). Glavni poudarki so:

- nemoteno je knjižnica poslovala do konca februarja, v marcu je začel obisk močno padati, 13.3.2020 je bila razglašena epidemija in knjižnico smo zaprli;
- zaprtost knjižnice:
 - uporaba čitalnic in računalnikov ni bila možna,
 - ni bilo prireditev, bibliopedagoških ur ...,
- v času odprtosti:
 - uporaba čitalnic in računalnikov je bila možna z omejitvami (glede na kvadraturu in ostala navodila NIJZ);
- prireditev je bilo zelo malo, obisk je bil mnogo nižji,
- bibliopedagoških ur (obiskov šol in vrtec) je bilo zelo malo,
- dodatnih aktivnosti (vaj gledaliških skupin, ogledov knjižnice...) je bilo zelo malo.

Podrobnejši pregled omogočata prilogi 1, tabela: obiskovalci v knjižnici.

4. Prireditve v knjižnici (januar - maj, oktober - december):

Knjižnica v svojih enotah izvaja redni program, in sicer:

prireditve:

Knjižnica A. T. Linharta v Radovljici:

- *za odrasle:*
- torkovi večeri ob 19.30 (predavanja, potopisi, predstavitve knjig, srečanje z literarnimi ustvarjalci ...)
- vsak 3. torek in 3. sredo v mesecu ob 9.00 Bralni klub;
- petkovi popoldnevi ob 17.00 (predavanja s področja humanistike, zdravstva ...);
- ostale dni: vsak drugi ponedeljek: Angleščina za mamice in dojenčke; vsako prvo in drugo sredo: predavanja za mamice;
- *za otroke:*
- četrtekovi popoldnevi ob 17.00 (pravljичne ure, lutkovne in gledališke predstave, srečanje s pisatelji, kvizi, obiski junakov iz risanih serij, izdelave različnih predmetov, slikanje na svilo, predstavitev folklornih skupin ...)
- ostale dni: vsak ponedeljek: Angleške pravljice, vsak 3. torek v mesecu: Beremo s Tačkami, vsako sredo (od oktobra dalje) Družabne igre; vsak petek: Jogice za dojenčke in Pravljичne jogice za otroke; ob sobotah Lego robotik in sobotne delavnice;

Knjižnica Blaža Kumerdeja Bled:

- *za odrasle:*
- vsak 2., 3 in 4. četrtek četrtek v mesecu ob 19.30 oz. 18.00 predavanje, predstavitev društev in literarnih del ...
- *za otroke:*
- vsak petek v mesecu ob 17.00 pravljичne ure

Knjižnica Bohinjska Bistrica:

- *za otroke:*
- vsako sredo v mesecu ob 17.00 lutkovna oz. gledališka predstava ter pravljичna ura ali ustvarjalna delavnica
- *za odrasle:*
- vsak četrtek ob 19.00

Knjižnica Gorje:

- *za otroke:*
- vsak tretji torek v mesecu ob 17.00 lutkovna oz. gledališka predstava

razstave:

- razstave (posameznih vrtcev in šol, društev; razstave o preteklosti domačih krajev in ljudi; domoznanske razstave)

Tak je bil načrt. Na izvajanje le-tega je v veliki meri vplivala epidemija koronavirusa. Kljub temu, čeprav v okrnjenem obsegu, nam je uspelo izpeljati:

spodbujanje branja:

- Noč knjige
- Mislice
- Knjižnica – vesolje zakladov

- Knjige nagrajenih slovenskih avtorjev
- Ta veseli knjižni svet
- Z nahrbtnikom v knjižnico
- bibliopedagoške ure na šolah v razredih (kvizi, kulturni dnevi ...) in v vrtcih ter v knjižnici;
- ogledi knjižnic - bibliopedagoške ure v knjižnici za vrtce ter osnovne in srednje šole in skupine odraslih;
- predavanja za starše (v okviru roditeljskih sestankov na posameznih šolah in v vrtcih) in vzgojiteljice:
 - O pomenu branja
- Berem s knjižničarko
- Bralna kluba (ob torkih in sredah)
- Rastem s knjigo
- Knjige na počitnicah
- Pravljični kovček
- Knjiga presenečenja
- Zlata hruška
- Vitrina ustvarjalnosti
- Knjižničarji ocenjujemo
- Poletavci in Najpoletavci
- Zmoremo – čez ovire do oviranih
- Bralni klub za starejše Narcise«, ki potekata v Knjižnici Lesce
- Knjiga, moja prijateljica, ki poteka v Domu J. Benedika Radovljica
- e-knjige: omogočili izposojajo e-knjig preko portala BIBLOS
- Branje na daljavo - projekt, ki poteka skupaj z Društvom Slovencev Republike Srbije »Triglav iz Banja Luke ter učiteljico dopolnilnega pouka slovenskega jezika v Berlinu
- Medgeneracijsko branje
- Bralni izziv
- Zbistrimo um
- Beremo s tačkami
- Jogica za dojenčke
- Pravljične jogice za otroke
- Predavanja za mamice
- Angleške pravljice
- Angleščina za mamice in dojenčke
- Lego robotika
- Radi pišemo z roko
- Kinobalon
- V 'FIGL' po film

domoznanstvo:

- domoznansko pomembno gradivo, ki ga hrani knjižnica in je označeno v lokalnem katalogu

Podrobnejši pregled omogoča priloga Pregled programov in dejavnosti Knjižnice Antona Tomaža Linhartaradovljica - za leto 2020.

V programsko in finančno poročilo so zajete tudi otroške prireditve, ki jih v skladu z dogovorom organizira knjižnica. Podrobnejši pregled omogoča priloga: Prireditve – pregled po posameznih občinah.

Vseh prireditev in aktivnosti je bilo 82 (v letu 2019: 155), obiskovalcev pa 1.950 (v letu 2019: 3.555); 73 % mladine ter 27 % odraslih. Število prireditev in drugih aktivnosti za spodbujanje branja se je zmanjšalo za 47,10% oz. -73 (v letu 2019 zvišalo za 5,42%). Obisk le-teh se je znižal za 45,43% oz. 1.615 (v letu 2019 znižal za 5,63% oz. 212).

Zaradi koronavirusa smo:

- del aktivnosti izvedli samo po spletu:
 - Noč knjige (23.april)
 - Knjižkove delavnice za otroke: 3 (oktobra, v tednu otroka)
 - Knjižkov adventni koledar: 24 (delavnice, uganke ...) za otroke od 1. do 24.12.2020
- del aktivnosti smo v jesenskem delu prenesli na splet:
 - Mama – mami: srečanja za mamice z dojenčki
 - Angleščina za mamice in dojenčke
 - Angleške pravljice
 - Lego robotika
- del aktivnosti smo izvajali tako klasično kot preko spleta:
 - Pobegle besede (iz vsakoletnega cikla Pokukaj med vrstice)

10

Rezultati so zelo spodbudni: 68 dogodkov (58 za otroke in mladino ter 10 za odrasle) si je ogledalo 21.090 obiskovalcev, največ Knjižkov adventni koledar (13.788). Knjižkov adventni koledar je potekal od 1. do 24.12.2020, prinašal je pa različne pravljice, delavnice, uganke, izštevance ... za otroke.

Te spletne dogodke in obiskovalce nismo vključili v prilogo 1, tabela prireditve, saj je kar nekaj metodoloških nejasnosti (niso fizični obisk, kam šteti obiskovalce – k odrslim? ...). Ravno tako jih nismo vključili v prilogo 1, tabela obiskovalci.

Na izvajanje prireditev in aktivnosti ter posledično obisk oz. sodelovanje na aktivnostih za spodbujanje branja je bistveno vplivala epidemija (več: Vpliv koronavirusa na delovanje knjižnice v letu 2020). Glavni poudarki so:

- nemoteno je knjižnica poslovala do konca februarja, v marcu je začel obisk močno padati, 13.3.2020 je bila razglašena epidemija in knjižnico smo zaprli;
- zaprtost knjižnice:
 - ni bilo prireditev, bibliopedagoških ur ...,
 - v času odprtosti:

- prireditve je bilo zelo malo, obisk je bil mnogo nižji,
- bibliopedagoških ur (obiskov šol in vrtec) je bilo zelo malo,
- razstave so potekale glede na vsakokratno stanje zaprtosti oz. odprtosti knjižnice (del jih je odpadlo, nekatere so trajale dlje časa ...), pa tudi glede na razstavljalce (ker ni bilo pouka, so odpadle razstave osnovnošolcev in vrtičkarjev),
- del načrtovanih prireditev nismo mogli izvesti (Noč z Andersenom ...)
- del prireditev in aktivnosti smo prenesli na splet.

Podrobnejši pregled omogočajo priloga 1, tabela prireditve ter priloge: Prireditve – pregled po posameznih občinah, Bibliopedagoške ure v knjižnici – po občinah in Z nahrbtnikom v knjižnico.

5. Posebnosti v letu 2020

- koronavirusa - velik vpliv na vsa področja delovanja knjižnice
- prostor:
 - reklamacije gradnje stavbe Vurnikov trg 1,
 - nadaljevanje aktivnosti za novo knjižnico Bled,
- oprema:
 - nakup, računalnikov in pripadajoče opreme:
 - računalniki:
 - Bled (2), Bohinj (1) in Radovljica (2)
 - 2 računalnika za skupne delavce;
 - monitorji:
 - Bled (1), Bohinj (2) in Radovljica (1)
 - 1 monitor za skupne delavce;
 - strežnik za računovodski program VASCO (1)
 - tiskalniki za tiskanje članskih izkaznic: Gorje (1) in Radovljica (1);
 - nakup ostale opreme:
 - galerijske šine in ostala oprema za razstave (Radovljica)
 - stoli: Bohinjska Bistrica (3), Begunje (1), Brezje (1), Kropla (1) in Lesce (1),
 - slušna zanka v dvorani, računalnici in pravljčni sobi (Radovljica) in prenosna naprava,
 - gledališka razsvetljava dvorana (Radovljica)
 - dokončanje ograje iz pritličja v klet za otroke (Radovljica)
 - priprava na novo knjižnico BLED:
 - opremljanje zaloge in tekočega prirasta z RFID nalepkami;
 - inventura knjižničnega gradiva je potekala v potujoči knjižnici od 2.11.2020 do 17.11.2020; zaradi inventure enote niso bile zaprte, onemogočena je bila le medoddelčna izposoja iz potujoče knjižnice;
 - imeli smo inšpekcijske nadzore:
 - koronavirus – upoštevanje predpisov:
 - Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti; Inšpektorat RS za delo:
 - v Kropli, 3.11.2021
 - Ministrstvo za javno upravo, Inšpektorat za javni sektor:
 - v Radovljici, 25.11.2020

- požarna varnost:
 - Ministrstvo za obrambo, Inšpektorat RS za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami:
 - v Radovljici, 5.6.2020,
 - v Begunjah, 24.7.2020
 - v Lescah, 24.7.2020
- Branju prijazna občina: Občina Radovljica je leta 2017 pridobila naziv Branju prijazna občina; naziv je veljaven tri leta, po tem obdobju pa prejemnica naziva strokovni komisiji ponovno predstavi rezultate na tem področju: v letošnjem letu je naziv za naslednja tri leta prejela Občina Radovljica;
- spodbujanje branja: ohranili smo veliko akcij preteklih let (kar smo jih le lahko glede na obdobja zaprtosti in navodila NIJZ) in dodali nekaj novih:
 - Zmenek na slepo s knjigo. »Če ocenjujete knjige samo po njenih platnicah, lahko zgrešite odlično zgodbo ... Poskusite izbrati knjigo na podlagi nekaj ključnih besed in stavkov iz knjige.« Akcija spodbujanja branja je bila namenjena odraslim bralcem. Trajanje 8.9. – 11.10.2020 v okviru Nacionalnega meseca skupnega branja. Prvič 2020.
 - Kinobalon. Kinodvor v Ljubljani vsako leto za Mestno knjižnico Ljubljana pripravi priporočilni seznam kakovostnih filmov za otroke in mladino, ki so izšli v tekočem letu na DVD-ju. Vsako leto je objavljen v *Priročniku za branje kakovostnih mladinskih knjig* in na Kinobalonovi spletni strani. Tudi naša knjižnica je v letu 2020 začela z označevanjem teh dvd-jev z nalepkami "kinobalon priporoča". To so rdeče okrogle nalepke, ki vabijo otroke in mladino, da si izposodijo in ogledajo te filme, ker so kvalitetni in zanimivi.
 - V 'FIGL' po film. Projekt promovira našo Filmsko in GLasbeno sobo, od tod poimenovanje: FIGL. Vsak mesec pripravimo razstavo, kjer izpostavimo eno filmsko tematiko, npr. mesec francoskih filmov, božičnih filmov, mesec pionirjev filma ... s pridruženno glasbo in spodbujamo izposoj: »Pričarajte si tematske filmske večere z zakladi iz naše sobe za film in glasbo ('FIGL'), ki je v prvem nadstropju radovljiške enote. Začetek: oktober 2020.
 - Bele vrane. Mednarodna mladinska knjižnica v Münchnu (Internationale Jugendbibliothek München) jeseni vsako leto izda katalog Bele vrane. Gre za izbor najboljših otroških in mladinskih knjig v svetovni produkciji. Lektorji izbirajo med recenzijskimi izvodi, ki jih pošiljajo založbe in knjižnice, vsako leto je izbranih 250 naslovov iz več kot 50 držav in 30 jezikov. Katalog je vsako leto predstavljen na Frankfurtskem in Bolonjskem knjižnem sejmu. V izbor se vsako leto uvrstijo tudi slovenske knjige. Gre za priporočilni seznam, ki izpostavlja kvalitetno otroško in mladinsko literaturo. Pripravili smo seznam slovenskih in v slovenščino prevedenih Belih vran. Vse knjige, ki jih hrani knjižnica, smo opremili z nalepkami, kar bo v veliko pomoč pri iskanju kvalitetne literature. Začetek: oktober 2020.
- Zaradi koronavirusa smo:
 - del aktivnosti izvedli samo po spletu:
 - Noč knjige (23.april)
 - Knjižkove delavnice za otroke: 3 (oktobra, v tednu otroka)
 - Knjižkov adventni koledar: 24 (delavnice, uganke ...) za otroke od 1. do 24.12.2020
 - del aktivnosti smo v jesenskem delu prenesli na splet:

- Mama – mami: srečanja za mamice z dojenčki
- Angleščina za mamice in dojenčke
- Angleške pravljice
- Lego robotika
- del aktivnosti smo izvajali tako klasično kot preko spleta:
 - Pobegle besede (iz vsakoletnega cikla Pokukaj med vrstice)
- Zimska pravljica dežela. Pravljичno sobo radovljiške knjižnice smo preoblekli v zimsko pravljичno deželo, kjer so otroke pričakali dobri možje, snežaki, jelenčki in ostale zimske živalice, pa tudi zasnežene in pravljичno obarvane pravljice, risanke in pesmice.
- Knjižnica Ivana Hribovska. Knjižno gradivo iz zapuščine pesnika Ivana Hribovska je Knjižnici A. T. Linharta leta 2014 po posredovanju dr. Janeza Zaletela podarila pesnikova nečakinja Marija Ferjan iz Radovljice. Knjižničarji smo prevzeto gradivo, ki obsega 399 samostojnih bibliografskih enot, očistili, uredili, popisali in postavili na knjižne police v domoznanski sobi nove knjižnice v Radovljici. Sledila je podrobna bibliografska obdelava in vsebinska analiza prevzetega gradiva, ki jo bomo javnosti predstavili v posebni publikaciji.
- predstavili smo nekaj odmevnih razstav in prireditiv:
 - V spomin Alenki Bole Vrabc. V sodelovanju Fotografskega društva, Knjižnice A. T. Linharta in Muzejev radovljiške občine je nastala razstava posvečena vsestranski umetnici, igralki, režiserki, prevajalki, občanki naše občine, Alenki Bole Vrabc. Razstava je potekala v radovljiški knjižnici.
 - Slá po življenju, slá po besedah: prevajalci o Alenki Bole Vrabc. Alenka Bole Vrabc je s svojo ustvarjalnostjo v slovenski kulturi pustila globoko sled. Za njo so ostali njeni prevodi, tudi prevodi temeljnih besedil latinskoameriške književnosti. Nekatere smo slišali tudi v izvedbi Linhartovega odra (KUD Radovljica). Ob tem smo skušali sestaviti predvsem spominski mozaik njene osebnosti in jo predstaviti, kot so jo doživljali njeno stanovski kolegi – prevajalke in prevajalci Svoje kamenčke v mozaiku Alenkine sle po življenju in besedah so prispevali: Aleš Berger, Iztok Ilc, Maja Kraigher, Đurđa Strsočlavec in Dušanka Zabukovec. Pogovor je moderirala Barbara Pregelj. Potekal je v radovljiški knjižnici.
 - Pozabljeni Blejki. Karla Bulovec Mrak (1895 – 1957), slovenska kiparka in slikarka, in njena sestra, Štefka Bulovec (1901 – 1984), slovenska bibliografka in pesnica, sta bili rojeni v vasi Grad (Bled) na začetku 20. stoletja. Njuno življenje in delo je predstavila razstava v čitalnici blejske knjižnice in v 3. nadstropju radovljiške knjižnice.
 - Čut do sočloveka in ljubezen do gora. Nesreče v gorah se dogajajo odkar je človek začel zahajati nanje. Življenje piše zgodbe in Gorska reševalna služba Bohinj je v svoji več kot sedemdesetletni zgodovini ustvarila mnogo zgodb, katere še dolgo ne bodo šle v pozabo. Razstava je potekala v knjižnici v Bohinjski Bistrici.
 - Rozalija Škantar - Šestova. Razstava o prvi ženski na Triglavu, hribolazki in gorski vodnici – v krilu. Razstava je potekala v knjižnici v Srednji vasi.
 - Poznate svoje sovaščane? V mesecu septembru, v okviru domoznanskega septembra, smo predstavili nekaj znanih Leščanov in njihova dela. Razstava je potekala v knjižnici v Lescah.
- pripravili smo novi bibliopedagoški uri (Imagidice: sestavljanje zgodb s pomočjo kock in Igre in igrače naših babic in dedkov);
- v sodelovanju z Gorenjskim muzejem smo razstavili kar nekaj domoznanskih razstav in vitrin meseca;
- v sodelovanju z Muzeji Radovljiške občine smo razstavili dve domoznanski razstavi;

- udeležili smo se mednarodne konference s predstavitvijo (plakat): Motivacija za branje in kreativnost – vključevanje bralcev (4th Baltic Sea Conferenc: Searching for Common Language), Talin, Estonija, 16.1. – 21.1.2020);
- sodelovali smo pri projektu Nacionalni mesec skupnega branja (september 2019), ki ga je organizirala Bralna značka Slovenije – ZPMS;
- v sodelovanju z Društvom Radi pišemo z roko smo izvedli predavanje Skrita sporočila v pisavi in teden pisanja z roko;
- Knjige na počitnicah – v letu 2020 so zaradi preventivnih ukrepov NIJZ (razkuževanje, karantena) knjige in revije »šle« le na 2 lokacij: Hotel Ribno in Kamp Danica;
- nov Strateški načrt Knjižnice A. T. Linharta za obdobje 2020 – 2024;
- zaključili smo vse postopke in se tudi uradno preselili na Vurnikov trg 1;
- uvedli smo plačevanje preko MCobiss -a;
- uvedli smo plačevanje s karticami (POS terminali) v enotah Radovljica, Bled, Bohinj in Gorje;
- nova zaposlitev: zaradi odpovedi delovnega razmerja smo imeli nadomestno zaposlitev (september);
- porodniške odsotnosti: ena delavka (vrnitev maja), v času porodniške odsotnosti smo jo nadomestili z zaposlitvijo za določen čas;
- daljša bolniška odsotnost (od maja dalje): v času bolniške odsotnosti, ki jo refundira Zavod za zdravstveno zavarovanje, smo jo nadomestili z zaposlitvijo za določen čas;
- pomagala nam je ena prostovoljka;
- pomagala nam je ena študentka;
- ena študentka bibliotekarstva je opravljala obvezno šolsko prakso;
- v okviru pilotnega projekta SEM (socialna vključenost, enakopravnost, možnost za vse): spodbujanje socialne vključenosti otrok in mladih s posebnimi potrebami v lokalno okolje (OŠ A. Janša in Ministrstvo RS za izobraževanje, znanost in šport) je bila na usposabljanju, 4 ure tedensko, oseba s posebnimi potrebami;
- probacijsko sodišče – družbeno koristno delo: vključena je bila ena oseba.

Finančno poročilo o poslovanju Knjižnice

Finančno poslovanje je razvidno iz priloge 2. Poudarim naj, da so bila vsa sredstva, ki so jih nakazale občine in Ministrstvo za kulturo, namenska sredstva in smo jih kot take tudi porabili.

Vpliv koronavirusa na delovanje knjižnice v letu 2020

V letu 2020 je na program (izposoja, obisk...), prireditve in aktivnosti ter finance v veliki meri vplivala epidemija. Naj posebej poudarimo, da smo dosledno upoštevali vsakokrat veljavna priporočila NIJZ.

Izvenproračunska sredstva (t. i. lastna sredstva):

- zaradi omejitev gibanj, zlasti med občinami, stalnih sprememb (odprti/zaprti) zamudnin nismo zaračunavali:
 - 13.3 do 18.5. 2020,
 - 19.10.2020 dalje (do 31.12.20),
- posledično so se močno zmanjšala izvenproračunska sredstva (t. i. lastna sredstva).

Sredstva Ministrstva za kulturo:

- dobili smo dodatna sredstva Ministrstva za kulturo namensko za nakup e- knjig in močno smo povečali nakup že v prvem valu epidemije (sredstva nakazana junija -5.6.2020);
- razen namenskih sredstev za nakup e-knjig smo ostala sredstva prejeli šele novembra (2.11.2020).

15

1. Prihodki 2020

Finančna sredstva za redno dejavnost in poslovanje knjižnice zagotavljata v skladu z obstoječo zakonodajo:

- občina kot ustanovitelj za knjige, tekoče vzdrževanje, materialne stroške ter plače zaposlenih,
- pristojno ministrstvo (v nadaljnjem besedilu MIK) za knjige.

Del dohodka knjižnica ustvari tudi sama z zaračunavanjem članarin in zamudnin ter z drugimi izvenproračunskimi prihodki, kar zajema nadomestila za poškodovane in izgubljene knjige. Vsi prihodki so ustvarjeni v okviru javne službe.

Struktura prihodkov je naslednja:

- 89,20 % občina (leto 2019: 89,06 %)
- 6,40 % MIK (leto 2019: 5,68 %)
- 4,40 % knjižnica (leto 2019: 5,21 %)
- 0,00 % drugo (leto 2019: 0,05 %)

Podrobnejši pregled prikazuje priloga 2, tabela: prihodki.

Primerjava s preteklim letom: prihodki so se znižali za 2,78% (v letu 2019 so se zvišali za 6,52%) in sicer zaradi:

- izvenproračunskih sredstev knjižnice za 17,88 % (v letu 2019 znižali za 16,78%).

Podrobnejši pregled prikazuje priloga 2, tabela: prihodki.

2. Odhodki 2020

Sredstva, ki jih je knjižnica prejela oz. ustvarila od poslovanja javne službe za redno dejavnost in jih prikazuje priloga 2, tabela: prihodek, je knjižnica porabila in sicer je struktura porabe naslednja:

- 20,75 % za nakup knjižničnega gradiva (letu 2019: 21,41 %)
- 22,10 % za materialne stroške in tekoče vzdrževanje (letu 2019: 21,41 %)
- 56,15 % plače (vsi prejemki, ki se nanašajo na delavce) (letu 2019: 56,96 %)
- 0,98 % ostanek dohodka (letu 2019: 0,12 %)
- 0,00% davek od dohodka pravnih oseb (letu 2019: 0,02%)

Primerjava s preteklim letom: odhodki so se znižali za 3,64 % (letu 2019 so se zvišali za 1,22).

Znižanje je posledica:

- znižanja sredstev za plače za 4,16 % (v letu 2019 zvišanje za 7,88%);
- znižanje sredstev za knjižnično gradivo za 4,61 % (v letu 2019 so se zvišala za 3,10%).

16

- Knjižno in neknjižno gradivo

Skoraj 21% vseh odhodkov predstavljajo sredstva, ki jih je knjižnica namenila za nakup knjižničnega gradiva (knjige, revije, časopisi, filmi, zgoščenke in CD-ROM-i). Sredstva za nakup knjižničnega gradiva so glede na vir strukturirana:

- 52,75 % občina (letu 2019: 49,69 %)
- 30,84 % MIK (letu 2019: 25,64 %)
- 16,41 % knjižnica (letu 2019: 23,78 %)

Primerjava s preteklim letom:

- nakup knjižničnega gradiva se je znižal za 5,81 % (v letu 2019 se je zvišal za 3,10 %) in sicer zaradi znižanja:
 - izvenproračunskih sredstev knjižnice za 17,88 % (v letu 2019 znižali za 16,78%).

- Materialni stroški

Nekaj nad 22% vseh stroškov predstavljajo materialni stroški. Glede na vir so sredstva strukturirana:

- 100,00 % občina (letu 2019: 99,97%)

Materialni stroški so ostali praktično na enakem nivoju kot leta 2019 - znižali so se za 0,09% (v letu 2019: so se zvišali za 13,89%).

- Plače (vsi prejemki, ki se nanašajo na delavce)

Nekaj čez 56 % vseh odhodkov predstavljajo plače (vsi prejemki, ki se nanašajo na delavce) in sicer za:

- *delavce, ki opravljajo skupne storitve* (ključ za delitev stroškov je število prebivalcev, kar pomeni 53% Občina Radovljica, 24,7% Občina Bled, 15% Občina Bohinj in 8,3% Občina Gorje): ravnateljica (1), računovodkinja (1), bibliotekar – računalničar (1); obdelava knjig (1), nabava (0,5), potujoče knjižnice (0,5), nabava in obdelava serijskih publikacij (0,25), priprava programa, (0,1), skupaj: 5,35;
- *redno zaposleni (0,5), ki opravljajo delo v Knjižnici Gorje* (stroške zanje krije Občina Gorje 100%);

Primerjava s preteklim letom: plače so se zmanjšale za 4,16 % (v letu 2019 so se zvišale za 7,88 %).

Razlog: nadomeščanje delavke, ki je na bolniški od maja 2021 dalje: nadomešča jo delavka, ki je v nižjem plačnem razredu.

Kot osnova služijo določila Zakona o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela

v javnem sektorju za leto 2020 (ZUPPJS2021) in Dogovor o ukrepih na področju stroškov dela in drugih ukrepov v javnem sektorju za leto 2020.

17

3. Ostanek prihodkov nad odhodki konec leta 2020

Ostanek dohodka leta 2018 je znašal 560,78€ oz. 0,98 % (v letu 2019: 70,32€ oz. 0,12 %). Ostanek dohodka bo porabljen v skladu s sklepom knjižničnega sveta in po sprejetju poročila na seji občinskega sveta oz. drugega pristojnega organa s strani občine za:

- nakup knjižničnega gradiva;
- nakup osnovnih sredstev in opreme;
- posodobitev računalniške in komunikacijske opreme;
- (so)financiranje projektov, ki jih je prijavila na Ministrstvo za kulturo, Javno agencijo za knjigo oz. drugo;
- sodelovanje v mednarodnih projektih.

Podrobnejši pregled prikazuje priloga 2, tabela: stroški.

4. Investicije

Knjižnica Antona Tomaža Linhartaradovljica je v skladu z Zakonom o javnih naročilih in Navodili za oddajo javnih naročil male vrednosti izvedla:

- oprema:
 - nakup, računalnikov in pripadajoče opreme:
 - računalniki:
 - 2 računalnika za skupne delavce;
 - monitorji:
 - 1 monitor za skupne delavce;
 - strežnik za računovodski program VASCO (1)
 - tiskalniki za tiskanje članskih izkaznic: Gorje (1)

Viri financiranja:

- 69,60 % občine (2019: 97,57 %)
- 30,40 % knjižnica (leto 2019: 2,43 %)

V letu 2020 Ministrstvo za kulturo ni objavilo razpisa za računalniško in drugo pripadajočo opremo (ga je v letu 2019, vendar za Knjižnico Gorje ni odobrilo sredstev; ni ga objavilo tudi leta 2016, 2017 in 2018). To pomeni, da je del opreme še vedno zastarela (najstarejši računalnik je iz leta 2015), amortizirana in jo je nujno potrebno ves čas nadomeščati, posodabljati... Z nakupom računalniške in pripadajoče opreme smo nadomestili zastarelo opremo.

V knjižnici imamo 3 računalnike (leto 2019: 4).

5. Sklep

- v letu 2020 je na program (izposoja, obisk...), prireditve in aktivnosti ter finance v veliki meri vplivala epidemija;
- dosledno smo upoštevali vsakokrat veljavna priporočila NIJZ;
- knjižnica je glede na epidemiološke razmere poslovala uspešno in racionalno;
- epidemija je v veliki meri vplivala na navade ljudi in močno poslabšala bralno pismenost, zlasti med mladimi;
- po grobi oceni je epidemija izničila 15 let sistematičnega dela na področju spodbujanja branja in okrevanje bo trajalo več let;
- v knjižnici je bila in prepričani smo, da bo tako tudi v bodoče, čedalje bolj v ospredju vloga knjižnice kot informacijskega in družabnega središča, kar pomeni, da knjižnica posreduje informacije iz različnih medijev, vse to pa v praksi pomeni, da knjižnici primanjkuje:
 - kadra (zadnje povečanje števila zaposlenih strokovnih delavcev je bilo leta 2006);
 - odprtosti – odprta vsak dan v tednu (5x);
 - komunikacijske opreme.

Sodobna knjižnica, ki bo zadovoljevala potrebe uporabnikov, mora imeti predvsem dovolj prostora, kadrov in potrebne, zlasti komunikacijske, opreme in bogato knjižnično gradivo. Zato bomo morali skupaj poiskati pot za postopno, vendar stalno, odpravljanje primanjkljajev knjižnice.

Direktorica Knjižnice
A. T. Linhartaradovljica
Božena Kolman Finžgar

Priloge:

- priloga 1:Knjižnice, knjige, bralci, branje v letu 2020 v številkah – za Občino Gorje
- priloga 2: Finančno poročilo
- priloga 3: Prireditve v knjižnici – pregled za leto 2020
- priloge 4:
 - Bibliopedagoške ure v knjižnici
 - Z nahrbtnikom v knjižnico
- priloga 5: Zaposleni – stanje na dan 31.12.2020

Zadeva: **Zaposleni - stanje na dan 31. 12. 2020**

1. Skupne storitve opravljajo:

- direktorica, 1, VII stopnja izobrazbe
- računovodkinja, 1, VI stopnja izobrazbe
- bibliotekar računalničar, 1, VII stopnja izobrazbe
- obdelava knjižničnega gradiva, 0,5, VII stopnja izobrazbe
- obdelava knjižničnega gradiva, 0,5, VII stopnja izobrazbe
- nabava, 0,5, VII stopnja izobrazbe
- potujoče knjižnice, 0,5, VII stopnja izobrazbe
- nabava in obdelava serijskih publikacij 0,25 VII stopnja izobrazbe
- priprava programa, 0,1 VII stopnja izobrazbe
- skupaj: 5,35

Ključ za delitev stroškov je število prebivalcev, kar pomeni: 53 % Občina Radovljica, 23,7 % Občina Bled, 15 % Občina Bohinj in 8,3 % Občina Gorje.

2. Zaposleni po posameznih občinah:

2.1. Občina Radovljica

Redno zaposleni, ki opravljajo delo v knjižnici: Radovljica, Begunje, Brezje, Kropa in Lesce:

- bibliotekar, (6,65) VII stopnja izobrazbe
- višja knjižničarka, (1) VI stopnja izobrazbe
- knjižničarka, (4) V stopnja izobrazbe
- skupaj: 11,65

Njihove stroške pokriva Občina Radovljica v višini 100 %, saj delavci opravljajo delo v enotah, ki so na območju Občine Radovljica.

2.2. Občina Bled

Redno zaposleni, ki opravljajo delo v knjižnici: Bled:

- višja knjižničarka, 1, VI stopnja izobrazbe;
- knjižničarka, 2, V stopnja izobrazbe;
- bibliotekar, 1,5 VII stopnja;
- skupaj: 4,5

Njihove stroške pokriva Občina Bled v višini 100 %, saj delavci opravljajo delo v enotah, ki so na območju Občine Bled.

2.3. Občina Bohinj

Redno zaposleni, ki opravljajo delo v knjižnici: Bohinjska Bistrica, Srednja vas in Stara Fužina:

- knjižničarka, 3, V stopnja izobrazbe
- čistilka, 0,5, III stopnja izobrazbe
- skupaj: 3,5

Njihove stroške pokriva občina Bohinj v višini 100 %, saj delavci opravljajo delo v enotah, ki so na območju Občine Bohinj.

2.4. Občina Gorje

Redno zaposleni, ki opravljajo delo v Knjižnici Gorje:

- bibliotekarka, 0,5, VII stopnja izobrazbe
- skupaj: 0,5

Njune stroške pokriva Občina Gorje v višini 100 %, saj delavki opravljata delo v enoti, ki je na območju Občine Gorje.

3.. Skupaj vsi redno zaposleni

- 25,5 delavcev.

Direktorica Knjižnice
A. T. Linhart Radovljica

Božena Kolman Finžgar

OBČINA GORJE

KNJIŽNICE, KNJIGE, BRALCI, BRANJE V LETU 2020 v številkah

knjižnica	št. preb. 2020	temeljna zaloga knjig			izposojeno knjižnično gradivo		
		2019	2020	indeks v % 19/20	2019	2020	indeks v % 19/20
Gorje	2.738	10.141	10.527	104	30.340	23.148	76
potujoča		2.887	2.976	103			
skupaj	2.738	13.028	13.503	104	30.340	23.148	76

Temeljna zaloga knjižničnega gradiva			
	31. 12. 19	31. 12. 20	indeks 18/19
knjige	13.028	13.503	104
časopisi, revii	40	47	118
neknjižno grad	837	882	105
skupaj	13.905	14.432	104

Porast po načinu nabave			
	nakup	dar	skupaj
knjige	671	46	717
časopisi, revii	15	1	16
neknjižno grad	49	1	50
skupaj	735	48	783

**KNJIŽNICA
A. T. LINHARTA
RADOVLJICA**

KNJIŽNICE, KNJIGE, BRALCI, BRANJE V LETU 2020 v številkah
OBČINA GORJE

Izposojeno knjižnično gradivo	knjige	časopisi, revije	drugo gradivo	skupaj
na dom	18.695	556	616	19.867
v knjižnici	2.794	487	0	3.281
skupaj	21.489	1.043	616	23.148

Izposoja knjižničnega gradiva po skupinah UDK (univerzalna decimalna klasifikacija)			
0 splošno: znanost, kultura ..	1.354	7 umetnost, šport	1.857
1 filozofija, psihologija ...	414	80 jezikoslovje	61
2 verstvo	53	8.01/09 liter. teorija	13
3 sociologija, pravo ...	396	82 leposlovje	17.370
5 naravne vede	567	9 zemljepis, zgodovina	371
6 uporabne vede	692	SKUPAJ	23.148

Obiskovalci v knjižnici	odrasli	mladina	skupaj
izposoja na dom	4.486	999	5.485
izposoja v knjižnici	142	62	204
obiskovalci za info	203	53	256
računalniki	41	36	77
obiski prireditelj	349	1.591	1.940
skupaj	5.221	2.741	7.962

	število aktivnosti			število obiskovalcev		
	mladina	odrasli	skupaj	mladina	odrasli	skupaj
literarni večeri			0			0
topisna predavanja			0			0
ostala predavanja			0			0
bralni klub	4	4	8	56	36	92
razstave	4	2	6	204	178	382
skajmo med vrstice		2	2		6	6
pravljične ure			0			0
lutkovne predstave	2		2	316		316
delavnice			0			0
igrice na počitnicah			0			0
BPU v knjižnici	16		16	232		232
BPU v šoli/vrtcu			0			0
nahrbtniki	20		20	295		295
TVKS		1	1		5	5
Vesolje zakladov	1		1	36		36
kvizi	11	11	22	306	9	315
Zmenek na slepo		1	1		60	60
objava presenečenja	1	1	2	140	55	195
poletni bralci	1		1	6		6
skupaj	60	22	82	1.591	349	1.940

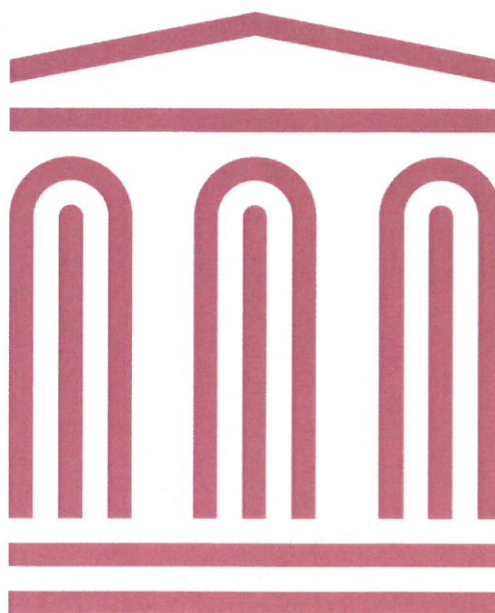
VSE OBČINE

KNJIŽNICE, KNJIGE, BRALCI, BRANJE V LETU 2020 v številkah

knjižnica	št. preb. 2020	temeljna zaloga knjig			izposojeno knjižnično gradivo		
		2019	2020	indeks v % 19/20	2019	2020	indeks v % 19/20
Radovljica	9.458	72.660	75.058	103	362.306	274.587	76
Begunje	2.262	2.437	2.545	104	27.136	23.198	85
Brezje	905	882	884	100	5.906	4.354	74
Kropa	3.021	2.089	2.049	98	20.218	14.912	74
Lesce	3.426	11.707	11.375	97	29.257	21.800	75
potujoča		36.219	37.304	103			
Bled	7.868	42.188	40.161	95	157.682	98.473	62
Gorje	2.738	10.141	10.527	104	30.340	23.148	76
Bohinjska Bistr	3.351	28.782	27.860	97	73.548	55.934	76
Srednja vas	1.062	1.962	2.037	104	9.357	5.893	63
Stara Fužina	732	472	479	101	837	524	63
skupaj	34.823	209.539	210.279	100	716.587	522.823	73

Temeljna zaloga knjižničnega gradiva			indeks 19/20
	31. 12. 19	31. 12. 20	
knjige	209.539	210.279	100
časopisi, revij	3.748	3.779	101
neknjižno gradi	20.823	20.957	101
skupaj	234.110	235.015	100

Porast po načinu nabave			
	nakup	dar	skupaj
knjige	8.810	1.270	10.080
časopisi, revij	290	49	339
neknjižno gradi	716	50	766
skupaj	9.816	1.369	11.185

KNJIŽNICE, KNJIGE, BRALCI, BRANJE V LETU 2020 v številkah
VSE OBČINE

Izposojeno knjižnično gradivo	knjige	časopisi, revije	drugo gradivo	skupaj
na dom	448.934	11.265	23.463	483.662
v knjižnici	34.141	5.020	0	39.161
skupaj	483.075	16.285	23.463	522.823

Izposoja knjižničnega gradiva po skupinah UDK (univerzalna decimalna klasifikacija)			
0 splošno, znanost, kultura .	28.843	7 umetnost, šport	43.453
1 filozofija, psihologija ...	22.606	80 jezikoslovje	4.445
2 verstvo	2.454	8.01/09 liter. teori	168
3 sociologija, pravo ...	17.442	82 leposlovje	348.735
5 naravne vede	12.215	9 zemljepis, zgodovi	15.144
6 uporabne vede	27.317	SKUPAJ	522.823

Obiskovalci v knjižnici	odrasli	mladina	skupaj
izposoja na dom	132.021	22.813	154.834
izposoja v knjižni	3.917	1.168	5.085
obiskovalci za inf	3.489	1.329	4.818
računalniki	1.147	1.682	2.829
obiski prireditev	9.174	11.323	20.497
drugi	1.678	85	1.763
skupaj	151.426	38.400	189.826

	število aktivnosti			število obiskovalcev		
	mladina	odrasli	skupaj	mladina	odrasli	skupaj
Pišem z roko		4	4		49	49
literarni večeri	0	6	6	0	129	129
topisna predavanja	0	5	5	0	127	127
ostala predavanja	0	39	39	0	841	841
bralni klubi	6	10	16	70	91	161
razstave	36	134	170	1.543	6.228	7.771
pravljичne ure	18	0	18	231	0	231
lutkovne predstave	18	0	18	999	0	999
delavnice	49	0	49	453	0	453
knjige na počitnicah	2	2	4	130	551	681
BPU v knjižnici	135	0	135	2.330	0	2.330
BPU v šoli	52	4	56	869	88	957
nahrbtniki	125	0	125	1.745	0	1.745
TVKS	0	4	4	0	110	110
Vesolje zakladov	3	1	4	496	0	496
kvizi	121	121	242	1.881	230	2.111
nagradna križanka	0	4	4	0	420	420
knjižna presenečenja	4	4	8	410	310	720
knjižni - poletni bralci	4	0	4	166	0	166
skupaj	573	338	911	11.323	9.174	20.497

Finančno poročilo za leto 2020 po načelu Nastanka poslovnega dogodka

(primerjava z istim lanskim obdobjem) za knjižnico v Občini Gorje:

PREGLED PRIHODKOV IN ODHODKOV ZA LETO

I. PRIHODKI	2019	2020	INDEKS	%
. Občina Gorje	52.732,36	51.347,20	97,37	89,20
. Ministrstvo RS za kulturo	3.364,00	3.683,00	109,48	6,40
. Članarina, zamudnina, drugo	3.086,30	2.534,45	82,12	4,40
. Drugi prihodki	29,91	-	-	
SKUPAJ PRIHODKI	59.212,57	57.564,65	97,22	100,00
II. ODHODKI	2019	2020	INDEKS	%
1. pisarniški in splošni material	474,89	439,03	92,45	
2. str. mat.za oprav. dejavnosti	697,42	1.215,76	174,32	
3. energija in ogrevanje	2.049,33	2.129,53	103,91	
4. material za obdelavo knj. gradiva	254,95	1.048,20	411,14	
5. material za prireditve	733,59	163,82	22,33	
6. rokavice, maske, razkužila.. COVID 19		418,62		
skupaj stroški materiala (1 - 6)	4.210,18	5.414,96	128,62	
7. splošne storitve	1.027,55	1.258,81	122,51	
8. komunal., internet, poštne stor., telefon	1.330,09	1.432,02	107,66	
9. tekoče vzdrževanje, zavarovalne premije,	533,06	1.004,18	188,38	
10. najemnine prostorov in opreme, uprav.	212,99	199,86	93,84	
11. podjemne pogodbe in mladinski servis	2.661,94	1.923,78	72,27	
12. čiščenje	346,68	306,97	88,55	
13. strokovno izobraževanje	445,32	208,60	46,84	
14. storitev prireditve	1.521,26	798,66	52,50	
15. drugi operativni odhodki	444,61	174,47	39,24	
skupaj stroški storitev (7-15)	8.523,50	7.307,35	85,73	
				%
SKUPAJ STROŠKI (1-15)	12.733,68	12.722,31	99,91	22,10
16. Knjižnično gradivo	12.678,74	11.942,67	94,19	%
SKUPAJ KNJIŽNIČNO GRADIVO	12.678,74	11.942,67	94,19	20,75
17. plače in nadomestila	26.422,34	24.938,81	94,39	
18. prispevki na plače	4.254,22	3.897,60	91,62	
19. regresi, jubiljene nagrade	861,06	1.123,13	130,44	
20. potni str. in prehrana med delom	1.028,34	1.051,80	102,28	
21. pokojninske premije	544,32	657,75	120,84	
22. prisp. za VZI	618,31	655,80	106,06	%
Skupaj stroški dela (17- 22)	33.728,59	32.324,89	95,84	56,15
CELOTNI ODHODKI (1- 22)	59.141,01	56.989,87	96,36	
POSLOVNI IZID:				

I. PRIHODKI	59.212,57	57.564,65	97,22	
II. ODHODKI	59.141,01	56.989,87	96,36	
PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI I - II	71,56	574,78	803,21	
PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI II - I				%
DDPO - davek 19 %	1,24	14,00	1.129,03	0,02
Presežek prihodkov nad odhodki	70,32	560,78	797,47	0,98
poraba presežka po ZR:				
za opremo	12,49	218,31		
za knjižnično gradivo	1.127,00	-		

Knjižnica pridobiva sredstva za svojo dejavnost od : Občine Gorje, Ministrstva RS za kulturo (Ministrstvo) in prihodki od prodaje storitev (članarine, zamudnine , fotokop.).

Struktura prihodkov: največji delež predstavlja občina 89,20 %, ministrstvo 6,40 % in član., zamudnina 4,40 % , V primerjavi z lani so prihodki nižji za 2,78 %.

Manjša nakazila za plače zaradi nadomeščanja delavke na bolniški, ki jo nadomešča delavka v nižjem PR.

Upad lastnih sred. (član., zamudnine..) za 17,88 %, laniški upad dobrih 16 %.

Knjižnica je bila zaprta od 13. 3. do 30. 4. in od 24.10 do 30. 10.

Struktura odhodkov: materialni str. in drugi odhodki predstavljajo 22,10 %, knjižnično gradivo 20,75 %, strošek dela 56,15 %, ostanek dohodka 0,98 %, davek od dohodka 0,02 %. V primerjavi z lanskim letom so manjši za 3,64 %.

V letu je bilo manj prireditev in dejavnosti v zvezi s tem, manj izobraževanj (kanantena ipd.)

Materialni str. in drugi odhodki predstavljajo 22,10 %, struktura financiranja je Občina 100 % .

V primerjavi z lani so mat. stroški manjši za 0,09 % . Največji ind. vzdrževanje ind. 188,38 % predstavlja pregled varnostne razsvetljave, popravilo tiskalanika in UPS. Materail za orapv. Deajvnosti, ind. 174,32 % zajema tekstilne vrečke, škatle za pošiljanje knjig, čistilni material. Material za obdelavo gradiva, ind 411,14 % zajema zaščitno folijo, palanelna barva in etikete.

Zaradi COVID-19 je knjižena nova postavka, str. za rokavice, zaščitne maske, razukužila, pleksi zaščita.

V letu je bilo manj prireditev in dejavnosti v zvezi s tem, manj izobraževanj (kanantena ipd.)

Knjižnično gradivo predstavlja 20,75 %. Njihova struktura: Občina 52,75 % , Ministrstvo 30,84 % in lastna 16,41 %. V primerjavi z lani se je znižal za 5,81 %. Razlog: upad lastnih prihodkov.

Stroški dela predstavljajo 56,15 %. Njihova struktura: Občina 100% .

V primerjavi z lani so se stroški dela manjši za 4,16 %. Razlog: delavko, ki je na bolniški od maja dalje nadomešča delavka, ki je v nižjem PR.

Sredstva plač, prejemkov za redno zaposlene so se izplačevala v skladu s ZUPPJS2021, ZIUOPDVE za čas Covid-19 in drugo obstoječo zakonodajo.

Za mesec maj in od 19. 10 do 31.12. so delavci, ki so delali v izposoji, nabava, čistilka in javna delavca prejeli dodatke za rizične obremenitve. Za te zaposlene je Občina Radovljica preko države nakazala skupna sredstva za plače in prispevke (v skladu z ZIUOPDVE IN PKP). Za zadnje obdobje je bilo izplačilo z januarско plačo, februarja 2021.

NABAVA OPREME, INVENTARJA V LETU 2020:

Vrsta opreme: 1 tiskalnik. Nakup opreme v deležu za skupne službe:

1 monitor in 2 računalnika in 1 strežnik..

VIR NABAVE:	€	%
-------------	---	---

Občina	500,00	69,60
Knjižnica	218,31	30,40
skupaj	718,31	100,00

Ostanek prihodka nad odhodki v višini 560,78 € bo oblikovan v skladu s sklepom Knjižničnega

Računovodsko poročila je pripravila:

Eti kuhar, računovodkinja

KNJIŽNICA
A. T. LINHARTA
RADOVLJICA

Dom tisočernih zgodb

29. 1. 2021

Pregled programov in dejavnosti Knjižnice Antona Tomaža Linharta Radovljica za leto 2020

Vsako leto od oktobra do maja knjižnica pripravi pester program, namenjen tako odraslim kot otrokom. Program redno poteka v štirih enotah, v ostalih pa priložnostno. Obseg programa je pogojen s prostorskimi zmožnostmi posamezne enote: v knjižnici v Radovljici imamo posebno dvorano in ločeno pravljlično sobo, na Bledu »razdremo« čitalnico, prinesemo stole ... V Bohinjski Bistrici z lutkovnimi prireditvami gostujemo v dvorani kulturnega doma, pravljice, delavnice ... pa potekajo v dvoranici knjižnice. V Gorjah, kjer je knjižnica premajhna, pa gostujemo v Gorjanskem domu.

Matična enota v Radovljici

Za otroke smo rezervirali četrtkove popoldneve, ko si lahko ogledajo lutkovno, gledališko ali drugačno predstavo, prisluhnejo pravljici, spoznajo pisatelja, se udeležijo delavnice... Začetek je vedno ob 17. uri. Program izvajamo tudi druge dneve: ponedeljki so namenjeni Angleškim pravljicam; torški Branju s tačkami; petki Jagicam za dojenčke in Pravljličnim jagicam za otroke; sobote Lego robotiki in različnim delavnicam.

Za odrasle smo rezervirali torkove večere, ko ob 19.30 prisluhnejo predavanju, potopisu, literarnemu večeru... Potekal je tudi petkov program z začetkom ob 17.00. Vsak tretji torek in tretjo sredo v mesecu se ob 9.00 v Bralnem klubu (za odrasle) pogovarjamo o izbrani knjigi. Posebno pozornost namenjamo mamici in dojenčkom: vsak drugi ponedeljek ob 11.00 je Angleščina za mamice in dojenčke, vsako prvo in tretjo sredo pa predavanje Mama – mami: srečanja za mamice z dojenčki.

Knjižnica Blaža Kumerdeja Bled

Za prireditve smo rezervirali četrtkove večere in petkove popoldneve.

Otroci lahko ob 17. uri, petek popoldne, prisluhnejo pravljici, si ogledajo lutkovno ali gledališko predstavo, se udeležijo delavnice ...

Odrasli pa ob četrtkih, ob 18.00 oz. 19.30, prisluhnejo predavanju, potopisu, literarnemu večeru ...

Knjižnica Bohinjska Bistrica

Za otroke smo rezervirali sredine popoldneve – vsako sredo v mesecu si lahko ogledajo lutkovno, gledališko ali drugačno predstavo v dvorani Kulturnega doma Joža Ažmana; ostale srede pa prisluhnejo pravljici, se udeležijo delavnice... v knjižnici. Začetek je vedno ob 17. uri.

V letu 2019, od oktobra dalje, smo uvedli tudi redna predavanja za odrasle vsak četrtek, z začetkom ob 19.00.

Knjižnica Gorje

Za prireditve smo rezervirali torkove popoldneve – vsak tretji torek v mesecu. Otroci lahko ob 17. uri prisluhnejo pravljici, si ogledajo lutkovno ali gledališko predstavo ... v Gorjanskem domu.

V okviru teh prireditev si prizadevamo uvrstiti v program čim več »domoznanskih« predstavitev.

RAZSTAVE V KNJIŽNICI

Poleg prireditev pripravljamo še priložnostne **razstave**, s katerimi opozorimo na posamezne pomembne dneve (mednarodni teden otroka, mednarodni dan knjig za otroke - 2. april; svetovni dan knjige – 23. april in slovenski dnevi knjige; svetovni in slovenski dan poezije 21. marec, kulturni prazniki, dan slovenskih splošnih knjižnic 20. november, teden vseživljenjskega učenja ...), z veseljem pripravimo razstave v sodelovanju z vrtcem, šolo, društvom ..., kajti pokukati v njihov ustvarjalni svet je posebno doživetje in privoščimo ga širšemu krogu. Razstave redno potekajo v knjižnicah v Radovljici, Lescah, Begunjah, Kropi, na Bledu, v Bohinjski Bistrici in Srednji vasi ter v Gorjah, v ostalih knjižnicah pa občasno. Avtorji razstav večkrat pripravijo otvoritev s kulturnim programom.

Fotografije z razstav so dosegljive na www.rad.sik.si/galerija.

Tak je bil načrt. Na izvajanje le-tega pa je v veliki meri **vplivala epidemija koronavirusa** (zapis po SSKJ2):

- pred epidemijo:
 - do 11.3.2020 (sreda) je program potekal po programu,
 - v začetku marca se je število obiskovalcev prireditev že močno zmanjšalo;
- prvi val epidemije:
 - 12.3 (četrtek). preklicali smo vse prireditve,
 - razstave so potekale glede na vsakokratno stanje zaprtosti oz. odprtosti knjižnice (del jih je odpadlo, nekatere so trajale dlje časa ...);
- med prvim in drugim valom epidemije od 4.5. do 19.10.2020:
 - razstave so potekale glede na vsakokratno stanje zaprtosti oz. odprtosti knjižnice (del jih je odpadlo, nekatere so trajale dlje časa ...), pa tudi glede na razstavljalce (ker ni bilo pouka, so odpadle razstave osnovnošolcev in vrtičkarjev),
 - prireditve v živo ob upoštevanju navodil NIJZ so potekale v oktobru (do 12.10.2020),
 - prireditve in aktivnosti smo prenesli tudi na splet,
 - bibliopedagoške ure so bile redke – potekale so v septembru in oktobru (do 19.10.2020);
- drugi val epidemije od 19.10.2020 dalje (do 31.12.20):
 - 13.10 (četrtek) smo preklicali vse prireditve,
 - razstave so potekale glede na vsakokratno stanje zaprtosti oz. odprtosti knjižnice (del jih je odpadlo, nekatere so trajale dlje časa ...), pa tudi glede na razstavljalce (ker ni bilo pouka, so odpadle razstave osnovnošolcev in vrtičkarjev),
 - prireditev in aktivnosti v živo ni bilo,
 - prireditve in aktivnosti smo prenesli na splet,
 - bibliopedagoških ur za šole in vrte ni bilo.

Zaradi koronavirusa smo:

- del aktivnosti izvedli samo po spletu:
 - Noč knjige (23.april)
 - Knjižkove delavnice za otroke: 3 (oktobra, v tednu otroka)

- Knjižkov adventni koledar: 24 (delavnice, uganke ...) za otroke od 1. do 24.12.2020
- del aktivnosti smo v jesenskem delu prenesli na splet:
 - Mama – mami: srečanja za mamice z dojenčki
 - Angleščina za mamice in dojenčke
 - Angleške pravljice
 - Lego robotika
- del aktivnosti smo izvajali tako klasično kot preko spleta:
 - Pobegle besede (iz vsakoletnega cikla Pokukaj med vrstice)

Ljubo doma smo naslovlili razstave z domoznansko tematiko, ki potekajo septembra. V septembru 2020 smo tako pripravili razstave:

- V spomin Alenki Bole Vrabec. V sodelovanju Fotografskega društva, Knjižnice A. T. Linhartarja in Muzejev radovljiske občine je nastala razstava posvečena vsestranski umetnici, igralki, režiserki, prevajalki, občanki naše občine, Alenki Bole Vrabec. Razstava je potekala v radovljiški knjižnici.
- Pozabljeni Blejki. Karla Bulovec Mrak (1895 – 1957), slovenska kiparka in slikarka, in njena sestra, Štefka Bulovec (1901 – 1984), slovenska bibliografka in pesnica, sta bili rojeni v vasi Grad (Bled) na začetku 20. stoletja. Njuno življenje in delo je predstavila razstava v čitalnici blejske knjižnice.
- Čut do sočloveka in ljubezen do gora. Nesreče v gorah se dogajajo odkar je človek začel zahajati nanje. Življenje piše zgodbe in Gorska reševalna služba Bohinj je v svoji več kot sedemdesetletni zgodovini ustvarila mnogo zgodb, katere še dolgo ne bodo šle v pozabo. Razstava je potekala v knjižnici v Bohinjski Bistrici.
- Rozalija Škantar - Šestova. Razstava o prvi ženski na Triglavu, hribolazki in gorski vodnici – v krilu. Razstava je potekala v knjižnici v Srednji vasi.
- Domoznanski september. Poznate svoje sovaščane? V mesecu septembru smo vam predstavili nekaj znanih Leščanov in njihova dela. Razstava je potekala v knjižnici v Lescah.

3

Vitrina ustvarjalnosti smo naslovlili razstave različnih izdelkov iz različnih materialov, ki jih ustvarjajo spretni roke. To so različni drobni predmeti (nakit, pletenine, izdelki iz blaga, filca, polstene volne, stekla ...). Razstave potekajo na Bledu in čisto zares v vitrinah. Spadajo tudi med domoznanske razstave. Začetek 2011.

Obrazi Bleda: v vitrinah, po dogovoru pa tudi kot prireditve. V Obrazih Bleda se lahko predstavijo "navadni" prebivalci Bleda in okolice, ki niso slavni in javnosti zelo znani oz. so pozabljeni, se v medijih pogosto ne pojavljajo, niso znani igralci in športniki, niso politiki, s svojim delom in rezultati izstopajo, so izredne osebnosti in življenju v svojem kraju dajejo poseben pečat. Spadajo tudi med domoznanske razstave oz. prireditve. Začetek 2013.

DOMOZNANSTVO

Bibliografski domoznanski zapisi Bleda

Bibliografski zapisi knjižnega in neknjižnega gradiva na temo Bleda in njegovih prebivalcev, ki ga hrani knjižnica. Gradivo je dostopno v fizični obliki ali on-line, letni pregled je objavljen tudi v vsakokratnih Razgledih Muzejskega društva Bled. Več na domači strani knjižnice www.rad.sik.si.

Domoznansko pomembno gradivo, ki ga hrani knjižnica, je označeno v lokalnem katalogu. Število izvodov tega gradiva je obćudovanja vredna: 9.061. Obsega pa:

- knjige, cd-ji, dvd-ji ... :
 - o posameznih krajih;
 - v katerih so leposlovni zapisi o naših krajih ali pa se zgodba tam dogaja;
 - ki so jih napisali avtorji iz naših krajev;
 - ki opisujejo umetnike, znanstvenike, špornike, rodbine ... iz naših krajev;
- članke: označene imamo tudi domoznanske članke: 932.

Več na naši domači strani: www.rad.sik.si, v rubriki razno: Iskanje domoznanskega gradiva).

Spremljanje domoznansko pomembnih člankov (press clipping) v nekaterih časopisih (Delo, Dnevnik, Gorenjski glas, Nedelo) od 1.7.2013 dalje.

Prispevki na naši domoznanski strani: na naši domači strani (projekti, domoznanstvo) že vrsto let objavljajo številni avtorji. Sodelujoćih avtorjev je **29**, vseh objavljenih člankov pa **516**.

Najplodovitejši avtor je prof. Marijan Prosen: na naši DZ spletni strani se je nabralo kar **445 poljudnih znanstvenih člankov M. Prosen**a z astronomsko tematiko (stanje 31. 12. 2019). Članke je uredil in opremil mag. Jure Sinobad, ki je hkrati sproti sestavljal tudi Bibliografijo Marijana Prosen

Knjižnicva Ivana Hribovška

Knjižno gradivo iz zapuščine pesnika Ivana Hribovška je Knjižnici A. T. Linharta leta 2014 po posredovanju dr. Janeza Zaletela podarila pesnikova nećakinja Marija Ferjan iz Radovljice. Knjižničarji smo prevzeto gradivo, ki obsega 399 samostojnih bibliografskih enot, očistili, uredili, popisali in postavili na knjižne police v domoznanski sobi nove knjižnice v Radovljici. Sledila je podrobna bibliografska obdelava in vsebinska analiza prevzetega gradiva, ki jo bomo javnosti predstavili v posebni publikaciji. (2020)

SPODBUJANJE BRANJA

Akcija **Knjižnica – vesolje zakladov** je namenjena spodbujanju branja: otrok naj bi knjižnico obiskal sedemkrat in si vsakokrat izposodil (vsaj eno) knjigo. Po sedmih obiskih ga čaka nagradica, na koncu pa še zaključna prireditvev (običajno je to lutkovna, igrana ali filmska predstava). Za to prireditvev vstopnic v prosti prodaji ni, treba jo je prislužiti ali boljše »prijbrati«. Z akcijo pričnemo 1. septembra in traja vse do aprila. Akcija poteka od leta 2001 (september), vsakokrat pa se zaključi z zaključnimi prireditvami v maju (prva maj 2002). V šolskem letu (2001/2002) smo v okviru akcije KNJIŽNICA – VESOLJE ZAKLADOV izbirali tudi ime simbola naše knjižnice. Imena so

predlagali otroci in največ predlogov je bilo za **Knjižka**. Knjižko zdaj »nastopa« na različnem gradivu, ki ga pripravlja knjižnica. V letu 2020 zaradi koronavirusa zaključnih prireditev ni bilo.

Pravljieni kovčki

Kako lahko otrokom še drugače približamo knjige in njihov domišljjski svet? Odgovor je: s pravljieni kovčki! Vanje smo zložili komplet ročnih lutk, pravljič in namigov, kako pobegniti v pravljieni svet. Pripravili smo pet pravljieni kovčkov z ročnimi lutkami: Petra Pana, Pepelko, Rdečo kapico, Tri prašičke in Žabjega Kralja. Začetek: oktober 2008.

V letu 2013 smo dodali še štiri nove pravljieni kovčke z prstnimi lutkami: Potniki, Pikapolonica, Tigrček in Čebelica. Lutke je spletla Mojca Košir.

V letu 2019 smo dodali še tri nove pravljieni kovčke s plišastimi igračkami: Pika Nogavička, Zverjasec in Slovenski pravljieni junaki.

Projekt smo predstavili na mednarodnem srečanju v Karlovcu septembra 2009; na 16. mednarodni nordijski konferenci o branju Motivacija, ustvarjalnost, več branja, v Reykjaviku avgusta 2012, na 18. evropski konferenci o branju Novi izzivi – nove pismenosti, v Jonkopingu na Švedskem avgusta 2013, na strokovnem posvetovanju Knjižnica -Igrišče znanja in zabave v Novem mestu v septembru 2019 ter na strokovnem posvetovanju Poti do knjige - Vloga knjižnice pri spodbujanju družinskega branja v Trebnjem novembra 2019.

V letu 2020 smo zaradi koronavirusa Pravljieni kovčke umaknili na začetku prvega vala epidemije (marec 2020).

5

Poletavci – projekt je namenjen otrokom med 7 in 12 letom, poteka med poletnimi počitnicami, ko naj bi vsak otrok 30 dni bral po 30 minut, starši pa bi to s podpisom potrdili; pridružili smo se Mestni knjižnici Ljubljana (nosilki bralnega projekta), Cankarjevi knjižnici Vrhnika, Knjižnici Litija, Logatec, Medvode ... (začetek poletne počitnice 2014). Poleti 2016 smo začeli tudi z **Najpoletavci** – projekt je namenjen otrokom od 13 do 16 leta, prebrali naj bi 3 knjige in njihove naslove ter avtorje oddali v spletnem obrazcu. V letu 2020 zaključne prireditve zaradi koronavirusa ni bilo.

Knjiga presenečenja

Različne zanimive knjige, leposlovne in strokovne, poezijo in prozo, za odrasle, otroke in mladostnike, smo zavili v papir tako, da se ni dalo razbrati, katera knjiga se »skriva« v ovitku. Povabili smo naše obiskovalce, naj si jih izposodijo, preberejo... Tako so, odvisno od sreče, lahko posegli po vrsti knjige, ki si je sicer ne bi izposodili. Začetek 3. december 2009 (trajanje: do konca decembra 2009), nadaljevanje 3. december 2010 (trajanje: do konca decembra 2010). V letu 2010 smo knjigo presenečenja pripravili za otroke in mladostnike (skupine P, C, M). Enako smo storili tudi v decembru 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016 2017, 2018, 2019 in 2020.

Zmenek na slepo s knjigo

Če ocenjujete knjige samo po njenih platnicah, lahko zgrešite odlično zgodbo ... Poskusite izbrati knjigo na podlagi nekaj ključnih besed in stavkov iz knjige. Akcija spodbujanja branja je bila namenjena odraslim bralcem

Trajanje 8.9. – 11.10.2020 v okviru Nacionalnega meseca skupnega branja. Prvič 2020.

Bralni izziv

»Nekatere knjige je treba samo pokusiti, druge pogoltniti, nekaj pa je tudi takih, ki jih je treba žvečiti in prebaviti,« je zapisal Francis Bacon. Včasih je res težko najti tisto pravo. Zato smo pripravili bralni izziv, kjer pri izbiri pomagamo z namigi.. Začetek 2015.

Ta veseli knjižni svet

Branje je užitek, zato povabimo vse odrasle bralce, da »vstopijo« v Ta veseli knjižni svet in odkrijejo literarna dela, ki smo jih pripravili. Seznam obsega prozna in pesniška dela. Izberejo lahko katerokoli knjigo s seznama in preberejo vsaj 7 del. Projekt traja od 1. oktobra do 30. aprila naslednjega leta. Začetek: oktober 2010. Sezona 2020/2021 je že enajsta in je oblikovno in vsebinsko prenovljena.

Knjižničarji ocenjujemo

Knjižnice in knjižničarji smo neločljivo povezani s knjigami in branjem. Beremo veliko, o knjigah se pogovarjamo: ne samo o vsebini, pač pa tudi o stilu, slogu, dobi, ki ji knjiga pripada, žanru, pisatelju ... Pa ne ostane samo pri pogovoru: o knjigah nastajajo zapisi, ocene, mnenja ..., ki jih lahko bralci preberejo na naši domači strani www.rad.sik.si. Zdaj, začeli smo 2012, jih je že kar veliko –1.838 in naj bi bili našim bralcem v pomoč pri odločanju, katero dobro knjigo izbrati izmed množice knjig.

Bralni klub (na začetku Bralni krožek) – v programu Medgeneracijski center, izvajamo v sodelovanju z Ljudsko univerzo Radovljica. Nekateri beremo veliko, drugi malo manj, nekateri potrebujemo posebno spodbudo. Beremo vse po vrsti ali posamezni žanr, poezijo, priročnike, kuharice ... Tako zelo smo si različni. Vsi pa smo si edini: hočemo brati dobre knjige, se o njih pogovarjati, deliti mnenje. To in še marsikaj na srečanjih Bralnega kluba. Srečanja so namenjena osebam, ki jih zanimata branje in pogovor o prebranih knjigah. S srečanji spodbujamo razvijanje bralne kulture, zanimanje za novosti na knjižnem trgu, razvijanje kritičnega vrednotenja prebranih del in še marsikaj.

V sezoni 2014/2015 smo brali slovenske avtorje, 2015/2016 avstralsko literaturo, v sezoni 2016/2017 indijsko, v sezoni 2017/2018 italijansko, v sezoni 2018/2019 grško in v sezoni 2019/2020 knjige, ki se tako ali drugače poklonijo knjigi.

Začetek: oktober 2014. Bralnemu klubu, ki poteka ob sredah, se je v oktobru 2019 pridružil še Bralni klub, ki poteka ob torkih.

V 'FIGL' po film

Projekt promovira našo Filmsko in GLasbeno sobo, od tod poimenovanje: FIGL. Vsak mesec pripravimo razstavo, kjer izpostavimo eno filmsko tematiko, npr. mesec francoskih filmov, božičnih filmov, mesec pionirjev filma ... s pridruženimi glasbo in spodbujamo izposojajo: »Pričarajte si tematske filmske večere z zakladi iz naše sobe za film in glasbo ('FIGL'), ki je v prvem nadstropju radovljiške enote. Začetek: oktober 2020.

Bralni klub za starejše »Narcise«, ki potekata vsak tretji četrtek v mesecu v Knjižnici Lesce – vsaka skupina si izbere knjigo, knjižničarka jo predstavi in se o njej pogovarjajo.

V Domu Janka Benedika – **izposoja knjig oskrbovancem** enkrat tedensko (začetek januar 2014).

V Domu Janka Benedika – **Knjiga, moja prijateljica**: predstavitev knjige po izboru knjižničarke enkrat mesečno (začetek januar 2014).

Knjige na počitnicah

»Knjige na počitnicah« smo poimenovali ponudbo branja na malce drugačen način. Začeli smo avgusta 2005 na radovljiškem kopališču. Tako branje je bilo obiskovalcem kopališča v Radovljici tako všeč, da je konec poletja svoja vrata zaprl le letni bazen, knjige pa so še kar na počitnicah, le »preselile« so se v pokriti bazen.

V letu 2006 se je ponudba branja na malce drugačen način nadaljevala v Park hotelu na Bledu, Campu Šobec, Campu Danica v Bohinju in na »Grajskem kopališču« na Bledu.

V letu 2019 so bile knjige na počitnicah na naslednjih 20 lokacijah:

- Občina Radovljica – 8 lokacij: Kopališče Radovljica, Mladinski center Radovljica, CUDV Radovljica, Kamp Šobec, Kavarna kino, Vila Podvin, Life hostel Slovenia, Koča na Planinci;
- Občina Bled: 9 lokacij: Park hotel Bled, Kamp Zaka, Grajsko kopališče Bled, Zdravstveni dom Bled, Triglavski narodni park Bled, Društvo upokojencev Bled, Kajuhov tabor Ribno, Zveza taborniških društev Šaleške doline, Kulturni dom Bohinjska Bela in Hotelu Ribno;
- Občina Bohinj – 3 lokacije: Kamp Danica, Hostel pod Voglom in koča Merjasec na Voglu.

V letu 2020 so bile knjige zaradi ukrepov NIJZ za preprečevanje širjenja koronavirusa na počitnicah le v Hotelu Ribno in v Kampu Danica. Ostale lokacije niso mogle zadostiti ukrepom: razkuževanje, karantena ...

Projekt smo predstavili na 16. evropski konferenci o branju, 19. - 22. julij 2009 v Bragi na Portugalskem (referat *Knjige na počitnicah/ Books on holidays*, s podnaslovom *Spodbujanje branja na drugačen način*), na 6. strokovnem srečanju Knjižnica – središče znanja in zabave, 16. in 17. september 2010 v Karlovcu; na seminarju slovenskega jezika in kulture za dvojezične učitelje iz avstrijske koroške, 1. oktobra 2010 v Radovljici ter na 2. Skandinavski konferenci v Talinu, Estonija, junij 2011.

Več na domači strani knjižnice www.rad.sik.si.

Knjigobežnica

Postavljeni sta dve knjigobežnici v Bohinjski Bistrici (Zoisov park in Cecconijev park).

Branje na daljavo

Projekt je namenjen bralni vzgoji in branju v slovenskem jeziku. Sodelujemo z Društvom Slovencev Republike Srbske »Triglav« Banja Luka in učiteljico dopolnilnega pouka slovenščine v Banja Luki,

Slatini in Prijedoru. Omogočamo jim dostop do knjig in revij ter sodelovanja v bralni akciji spodbujanja branja Knjižnica – vesolje zakladov. Le ta je namenjena tako odraslim kot otrokom. Zanje smo zbirali knjige in revije, ki smo jim jih izročili v Banja Luki novembra 2019, ko smo za osnovnošolce pripravili tudi predstavitev kamišibaja in delavnico. Na koncu šolskega leta (junij 2014 in od takrat vsako leto) tistim, ki so uspešno zaključili bralno akcijo Knjižnica – vesolje zakladov, podelimo diplome, junija 2020 zaradi epidemije to žal ni bilo mogoče. Priznanja bodo učenci prejeli, ko bodo omogočena druženja. V jeseni 2016 se je pridružila še učiteljica dopolnilnega pouka slovenščine v Berlinu le v bralni akciji spodbujanja branja Branje na daljavo (zaradi oddaljenosti brez revij in knjig).

Pokukaj med vrstice

Pobegle besede

V sklopu akcije *Pokukaj med vrstice* s tokratnim naslovom *Pobegle besede* so se uporabniki ob 50. obletnici smrti pesnika Gustava Strniše julija in avgusta preizkusili v vračanju besed v verze njegovih pesmi (na letakih in na spletu). Obenem so se seznanili s primeri slovenske periodike za mladino in odrasle, kjer so umetnikova dela izhajala. Sodelujoči so bili nagrajeni z vrečko čaja. Začetek: 2018: Skodelica kave (Ivan Cankar); 2019: Besede za pokušino (Valentin Vodnik), 2020: Pobegle besede (Gustav Strniša).

Legobotika

Kdo ne pozna lego kock in koga ne mika, da bi vsaj enkrat v življenju pokukal v svet robotike. Pripravili smo delavnice za otroke, starejše od 8 let. Začetek: 2018.

Sobotne delavnice

Pripravili smo delavnice za otroke z različno tematiko: vesolje, okraševanje knjižnice, izdelovanje bralnega kazala ... Začetek: 2018.

Bibliopedagoške ure za vrtce, osnovne in srednje šole

Bibliopedagoške ure v knjižnici

Veseli smo vseh obiskov vrtcev in šol, kjer otrokom pokažemo knjižnico (opozorimo jih na čitalnico, uporabniške računalnike in neknjižno gradivo), posebej jih opozorimo, kje so knjige, ki so namenjene njim, kako z njimi, kako jih sami poiščemo, na koncu pa jim, vse do četrtega razreda, povemo pravljico (tudi večjim, če to želijo). In prav radi jo poslušajo. Poseben program imamo za višje razrede osnovne šole in srednješolce.

Bibliopedagoške ure v knjižnicah

- Lov za zakladom: otroci skozi igro spoznajo radovljiško knjižnico; predvidoma za učence od 1. do 3. razreda.
- Ročni internet: predvidoma za učence 3., 4. in 5. razredov. ROČNI internet je oblika BPU, pri kateri otroci iščejo odgovore na zanimiva vprašanja v enciklopedijah in leksikonih. Spoznajo, kako pomembna je abeceda gesel, iskanje gesla po prvi, drugi, tretji črki abecede. Čisto drugače, kot to naredi računalnik za nas. V 3. razredu iščemo odgovore v Veliki ilustrirani otroški enciklopediji. (npr. Kakšen tek je MARATON? ali Kdo je bil Charles DARWIN? Kako se je imenovala njegova ladja?,...) Za 4. in 5. razred so vprašanja težja, iščejo po različnih enciklopedijah iz priročne knjižnice, vedno jim damo tudi nekaj vprašanj o domačih krajih in ljudeh. (npr. Kdaj je rojena Milena ZUPANČIČ? Kako globoko je BLEJSKO jezero?...). Pripravimo delovne liste za 4 - 5 skupin v razredu, vprašanj je od 6 -10. Učenci delajo v skupinah, za uvod pa spoznajo našo knjižnico in pravila delovanja. Učimo jih skupinskega dela in sodelovanja, ker si skupina določi zapisnikarja, bralca vprašanj in iskalce odgovora.
- Blaž Kumerdej in domoznansko gradivo o Bledu: učenci spoznavajo življenje in delo razsvetljenca Blaža Kumerdeja, ki je bil rojen na Bledu; predstavimo jim tudi knjižnično gradivo o Bledu, ki ga hranimo na domoznanskih policah v knjižnici (predvidoma za učence 6. razredov).
- Rastem s knjigo: kaj vse knjižnica danes je in kaj vse ponuja, trajanje 2 šolski uri uri (90 minut), izvajamo samo v knjižnici v Radovljici, skupni projekt Ministrstva za kulturo in Ministrstva za šolstvo in šport (za 7. razred in 1. letnik srednjih šol – začetek za srednješolce je šol. Leto 2010/2011).

Bibliopedagoške ure v knjižnicah ali na šolah

Veseli smo, kadar nas povabijo v šole, v razrede. Tako smo pripravili naslednje bibliopedagoške ure za posamezne razrede (od 1. do 5. razreda):

- Knjižni junaki: igralna urica s knjigami (predvidoma za 1. razred, trajanje 45 minut). Učenci ob pravljici o deklici, ki je sovražila knjige, spoznajo, da je branje zelo zabavno. Nato jim razdelimo plišaste igrače in otroške knjige. Otroci povezujejo knjižne junake s knjigami.
- Slovenski knjižni junaki (za učence 1. razredov OŠ): otroci s pomočjo pravljice in oblačenja v kostume spoznajo 5 slovenskih knjižnih junakov (Muca Copatarica, Kekec, Kralj Matjaž, Zvezdica Zaspanka in Martin Krpan).
- Kako ravnamo s knjigo (predvidoma za 2. razred, trajanje 45 minut): učenci vidijo različne poškodovane knjige in dvd-je (strgane, pokracane, polite...); pogovarjamo se, kako se pravilno ravna s knjižničnim gradivom in pokažemo, kako v knjižnici popravljamo in zaščitimo knjige.
- Ljudske pravljice našega kraja so Kako je nastalo Blejsko jezero, Legenda o potopljenem zvonu, Babji zob... Pravljice jim povemo ob ilustracijah ali pa tudi ne. Učenci naredijo laboda iz papirja. BPU za 3. razred poteka v knjižnici ali na šoli.
- France Prešern – glede na zahtevnost oz. primernost za posamezne razrede:

- Zdravljica (predvidoma za 1. in 2. razred, trajanje 45 minut),
 - Povodni mož (predvidoma za 1. in 2. razred ter za 3., 4. in 5. razred, trajanje 45 minut),
 - France Prešeren, ne jezi se! (namenjena je učencem 4. in 5, trajanje 45 minut)
France Prešeren, ne jezi se! je didaktična družabna igra, ki se uporablja pri bibliopedagoški uri.
- Pika Nogavička (predvidoma za 1. – 3. razred, trajanje 45 minut): učenci na kratko spoznajo življenje Astrid Lindgren, nato se knjižničarka napravi v Piko Nogavičko in otrokom pove eno od zgodbic, sledi igra ugibanja skritih predmetov (začetek 2007).
 - Pravljica: glavne značilnosti, ljudske – umetne ... (predvidoma za 5. razred oz. po dogovoru glede na učni program, trajanje 90 minut).
 - Trije prašički, Rdeča kapica, Čebela Adela, Potniki: pravljica v spremstvu lutk (za učence nižjih razredov osnovnih šol in vrtce, predvidoma do 4. razreda, trajanje 45 minut).
 - Drugačnost daljne Kitajske: spodbujanje dialoga med kulturami, poudariti kulturno raznolikost kot vrednoto, prispevati k razumevanju različnih kultur, poudarja vlogo za strpnost ... (za vse učence OP, starejše skupine otrok iz vrtcev, trajanje 60 min.).

Bibliopedagoške ure v knjižnici Bohinjska Bistrica in knjižnici Srednja vas

Za učence od 1. do 4. razreda smo imeli samo v januarju in februarju:

- Imagidice: sestavljanje zgodbe s pomočjo kocke.
- Igre in igrače naših babic in dedkov: predstavitev starih iger in igrač.

Logična pošast

Na OŠ F. S. Finžgarja Lesce v sodelovanju s knjižnico A. T. Linharta Radovljica stremimo k razvijanju veščin logičnega mišljenja in veščin branja. Oboje je ključna spretnost sodobnega človeka in otroka. Cilj poskušamo doseči preko različnih razvedrilnih in problemskih nalog iz različnih področij (Logična pošast, Zbistrimo um, Mislice, Pokukaj med vrstice) na klasičen in bolj sodoben način. Tako učenci razvijajo tudi digitalne kompetence s spoznavanjem delovanja računalnika in njegovih komponent, reševanjem interaktivnih vaj in z uporabo pametne table. Velik pomen pripisujemo tiskemu delu, medsebojni pomoči in socializaciji otrok. To je tudi vodilo istoimenskega krožka. Začetek: september 2020 (začetek šolskega leta 2020/2021).

Z nahrbtnikom v knjižnico

Tako smo poimenovali obliko sodelovanja z vzgojiteljicami oz. učiteljicami (in s tem tudi vrtci oz. šolami) – le te nam sporočijo, katero tematiko bodo v prihodnje obravnavale v vrtcu oz. šoli. V knjižnici pripravimo knjižnično gradivo na to temo. Vzgojiteljica oz. učiteljica skupaj z otroki pride po pripravljeno gradivo (pri tem tudi vrnejo že prej izposojeno gradivo), ga pregledajo in otroci ga odnesejo v posebni nahrbtnikih. Vse tako izposojene knjige dobijo tudi dodatne predmetne oznake v katalogu, da je iskanje naslednjič lažje.

Zmoremo – čez ovire do oviranih; ozaveščanje polnočutnih otrok o slepih in slabovidnih

Udeleženci spoznajo svet slepih in slabovidnih. Z uporabo v knjižnici izdelanih didaktičnih pripomočkov lahko udeleženci uvidijo, kaj pomeni biti slep ali slaboviden. Namen delavnice je videče udeležence opremiti z nekaterimi spoznanji o slepih in slabovidnih ter jim ta svet približati na čim bolj preprost način. S poznavanjem sveta slepih in slabovidnih spodbujamo njihovo vključevanje in sprejemanje. Predstavljamo tudi slikanice in drugo gradivo za slepe in slabovidne. Spoznavna delavnica je namenjena starejšim skupinam vrtcev in učencem do vključno 5. razreda osnovne šole. Začetek projekta: marec 2014. Več o projektu na: <http://www.rad.sik.si/zmoremo-cez-ovire-do-oviranih/>

Projekt je bil predstavljen na 19. evropski konferenci o branju in pismenosti v Celovcu v Avstriji – Literacy in the new landscape of communication julija 2015; na Kulturnem bazarju v Ljubljani marca 2015; na konferenci o branju v Dublinu na Irskem - Literacy Association of Ireland Cumann Litearthachta na hÉireann septembra 2015; na 17. nordijski konferenci o branju v Turkuju na Finskem avgusta 2016 in na 5. mednarodni konferenci o branju in pismenosti v Moskvi v Rusiji aprila 2017. Dvakrat zaporedoma pa je bil projekt predstavljen še zaposlenim v vrtcih na Gorenjskem, ki so se ga udeležili na 17. in 18. strokovno-družabnem srečanju v Radovljici, z naslovom: "Skupna je mladost" maja 2016 in 2017. V letu 2018 je bil projekt predstavljen na konferenci International conference of librarians Library for Education of Smart Society, Klaipeda, Litva. V mesecu oktobru 2018 je bil projekt izveden v OŠ Bohinj (za vse učence od 1.-9. razreda) – v sklopu Evropskega dneva jezikov. Gostovanje v Knjižnici Mirana Jarca Novo mesto, oktober 2018, Mednarodni dan bele palice z naslovom Kaj pa slepi in slabovidni? -obisk otrok iz vrtca in OŠ. Leta 2019 gostovanje v OŠ Poljane v Ljubljani, 1. razred – razred, ki ga obiskuje slepi deček; na seminarju Univerzalna dostopnost - TNP BLED Infocenter Triglavsko roža Bled aprila 2019: predstavitev projekta kot primer dobre prakse – aktivnosti/programi (za otroke). (glej vir: <https://www.tnp.si/sl/obiscite/koledar-dogodkov/seminar-univerzalna-dostopnost-accessibility-for-all/>); gostovanje v OŠ Pirniče, 1.a in 1.b razred marca 2020: na omenjeni šoli imajo slepo deklico, ki je v šolskem letu 2019/2020 obiskovala 4. razred, s projektom so učitelji želeli mlajšim otrokom približati svet slepih in slabovidnih, da bi slepo učenko Joano lažje razumeli.

11

Beremo s knjižničarko

Projekt Beremo s knjižničarko poteka že od šolskega leta 2005/06. Z njim smo želeli spodbuditi k branju nekatere učence OŠ Antona Janše šole s prilagojenim programom. Učenci vsak mesec doma preberejo določeno knjigo. Pri pouku slovenskega jezika se z učiteljico pogovorijo o vsebini, v knjižnici pa jim knjižničarka pripravi kviz in pogovor o knjigi.

Projekt smo predstavili na: 33. kongresu Mednarodne zveze za mladinsko književnost (IBBY), v London 2012, z naslovom: Preseganje meja: prevodi in selitve; na 10. strokovnem posvetovanju Bralnega društva Slovenije: Tudi mi beremo, različni bralci z različnimi potrebami, v Ljubljani, septembra 2013; 18. evropski konferenci o branju Novi izzivi – nove pismenosti, v Jonkopingu na Švedskem avgusta 2013, Posvetu o lahkem branju (za osebe s posebnimi potrebami, ki težko berejo in razumejo navadna besedila), v Črni na Koroškem aprila 2013 in na posvetovanju Združenja bibliotekarskih društev Slovenije, v Laškem oktobra 2013.

Pravljicne ure za učence nižjih razredov OŠ A. Janše

Učenci v spremstvu učiteljev vsak mesec pridejo v knjižnico na pravljicno uro. Poleg tega sodelujejo pri reševanju nagradnega vprašanja.

Sodelovanje z vrtci

Posamezni vrtci obiščejo knjižnico 1x mesečno v dopoldanskem času, pa tudi v času, ko je knjižnica sicer zaprta (jo po dogovoru odpremo) - naš cilj je, da otroci pridejo v knjižnico, si izposojajo knjige in doživijo knjižnico kot prijeten, prijazen prostor, kamor se in se bodo radi vračali. Tudi to je del spodbude branja.

Z nahrbtnikom v knjižnico, Pravljične urice v spremstvu lutk, igralne urice s knjigo, pravljичne urice, predavanja za starše o pomenu branja izvajamo tudi v vrtcih.

Vrtci in šole svoje igrice odigrajo tudi v knjižnici v okviru prireditev za otroke.

Predavanja za starše in vzgojitelje

Pripravili smo tudi posebna predavanja za starše, ki jih izvajamo na šolah in vrtcih.

O pomenu branja: na tem predavanju predstavimo, kako pomembno je branje, predlagamo tudi nekaj strategij, če otrok noče brati ...

Sodelovanje s CUDV Radovljica

V CUDV Matevža Langusa potekajo **Pravljične urice** od leta 2013, najprej z eno skupino, nato z dvema. V letu 2018 so potekale januarja in februarja, v letu 2019 sodelujejo 3 skupine, ki tudi obiščejo knjižnico v Lescah 2x letno. V letu 2020 izvedena le 1 prireditev: sodelovanje na proslavi ob kulturnem prazniku.

Kvizi, superknjiga, križanke, zgibanke, nalepke ...

Mislice

Mladi bralci lahko rešujejo miselne uganke. Vsak mesec jih čaka nov izziv, ki ga najdejo v svoji knjižnici. Če ga uspešno rešijo, jih z malo sreče čaka presenečenje. Začetek oktober 2015.

Zbistrimo um

Ohranjanje in utrjevanje spomina je pomembno, da lahko upravljamo s časom, primerjamo preteklost s sedanostjo ter s pomočjo shranjenih informacij predvidevamo in načrtujemo prihodnost. Brez spominskih sposobnosti bi se na vsako situacijo odzvali tako, kot da jo doživljamo prvič. Tako smo pripravili vaje za krepitev uma. Miselne vaje so sestavljene iz iskalnic, aritmetičnih ugank, dopolnjevanj, rebusov, zavutih skrivalnic, številčno – črkovnih zank, sudokujev, križank in česa. Začetek: november 2016.

Zlate hruške

Zlata hruška je znak za kakovostne otroške in mladinske knjige, ki ga je uvedla Pionirska knjižnica pri Mestni knjižnici Ljubljana. V obilici knjižne produkcije je včasih težko izbrati knjigo, ki bo poleg bralnih užitkov prinašala tudi poučne, likovno zanimive, humorne, aktualne, življenjske, domišljajske in druge razsežnosti, ki pozitivno vplivajo na otroke in mladostnike, zato je znak Zlata hruška zelo dobrodošlo vodilo in pomoč otrokom, mladostnikom in staršem pri izbiri kakovostnih knjig. Začetek: september 2012.

Knjige nagrajenih slovenskih avtorjev - rumene nalepke

Številke nam govorijo, da naši bralci berejo bistveno več, kot je slovensko povprečje. V Knjižnici Antona Tomaža Linhartaradovljica je izposoja 20,57 v letu 2019 (v letu 2018 20,20; slovensko povprečje za leto 2018 je 11,28 izvodov na prebivalca, podatka za leto 2019 še ni) - zajeti so prebivalci občin Radovljica, Bled, Bohinj in Gorje). Ampak ni vse v količini, pomembna je tudi kakovost. In da bi se med knjigami lažje odločili za res kakovostne, smo z rumenimi nalepkami opremili knjige nagrajenih slovenskih avtorjev, na naši domači strani (www.rad.sik.si) pa smo dodali tudi seznam nagrad in nagrajencev. Natisnili smo tudi posebna bralna znamenja, da bi z njimi opozorili na te knjige naše bralce. Akcija poteka od leta 2007 dalje. Projekt je bil predstavljen na strokovnem posvetovanju Knjižnica po mojem okusu: primeri dobre prakse spodbujanja bralne kulture v slovenskih splošnih knjižnicah, 18. november 2010 v Grosupljem.

Kinobalon

Kinodvor v Ljubljani vsako leto za Mestno knjižnico Ljubljana pripravi priporočilni seznam kakovostnih filmov za otroke in mladino, ki so izšli v tekočem letu na DVD-ju. Vsako leto je objavljen v *Priročniku za branje kakovostnih mladinskih knjig* in na Kinobalonovi spletni strani. Tudi naša knjižnica je v letu 2020 začela z označevanjem teh dvd-jev z nalepkami "kinobalon priporočila". To so rdeče okrogle nalepke, ki vabijo otroke in mladino, da si izposodijo in ogledajo te filme, ker so kvalitetni in zanimivi.

Bele vrane

Mednarodna mladinska knjižnica v Münchnu (Internationale Jugendbibliothek München) jeseni vsako leto izda katalog Bele vrane. Gre za izbor najboljših otroških in mladinskih knjig v svetovni produkciji. Lektorji izbirajo med recenzijskimi izvodi, ki jih pošiljajo založbe in knjižnice, vsako leto je izbranih 250 naslovov iz več kot 50 držav in 30 jezikov. Katalog je vsako leto predstavljen na Frankfurtskem in Bolonjskem knjižnem sejmu. V izbor se vsako leto uvrstijo tudi slovenske knjige.

Gre za priporočilni seznam, ki izpostavlja kvalitetno otroško in mladinsko literaturo. Pripravili smo seznam slovenskih in v slovenščino prevedenih Belih vran. Vse knjige, ki jih hrani knjižnica, smo opremili z nalepkami, kar bo v veliko pomoč pri iskanju kvalitetne literature. Začetek: oktober 2020.

Zloženka **Eno pravljico? Neeeee, raje tri!!!** (razmišljanja o branju in še o čem)

Da bo odgovor na vprašanje, kako naj otroka spodbujamo k branju, lažji, smo v knjižnici pripravili dve zloženki. Ena je namenjena staršem, katerih otroci šele vstopajo v svet branja, druga pa tistim staršem, ki se sprašujejo, kaj storiti, če otrok noče brati. Ena mogočih spodbud je tudi ta, da se otroci vključijo v aktivnosti za spodbujanje branja, ki potekajo v vrtcih, šolah, knjižnicah ... V Občini Radovljica, od marca 2006 dalje, zgibanke o branju priložijo k darilu, ki ga starši in otroci dobijo na sprejemu pri županu.

RAZNO

Srečanja

Knjižnica naj bi bila prijeten, svetel, prijazen, topel, družaben ... prostor, kamor bi obiskovalci radi zahajali, se pomudili malce dlje, kot je nujno potrebno, se pogovarjali, srečavali ... V **matični enoti v Radovljici** poteka pouk glasbene šole M. Kolar (ponedeljek in sredo).

Sodelovanje z drugimi inštitucijami (ki niso knjižnice, šole, vrtci, muzeji, kulturne ustanove):

- Društvo za varstvo okolja Bled: pripravljajo predavanja v Knjižnici Blaža Kumerdeja Bled.
- Ljudska univerza Radovljica:
 - Bralni klub - v okviru programa Medgeneracijskega centra poteka v radovljiški knjižnici;
 - v programu Medgeneracijskega centra Bled pripravljajo predavanja v Knjižnici Blaža Kumerdeja Bled.
- CUDV Matevža Langusa:
 - Sodelovanje na proslavi ob kulturnem prazniku v februarju 2020. e-poročilo Ana 25.1.2021.
- V sodelovanju z društvom HOSPIC smo pripravili: Hospickafe: to je druženje, na katerih se pogovarjamo o tematikah hospica: življenju in minevanju, rojstvu in smrti, vrednotah, sreči in nesreči, bolezni in zdravju. Hospicafeji potekajo v knjižnicah Bled, Lesce in Radovljica. V letu 2020 samo v radovljiški knjižnici.
- Zdravstveni dom Radovljica pripravlja predavanja na temo zdravja, od oktobra 2018 dalje.
- Zdravstveni dom Bohinjska Bistrica pripravlja predavanja na temo zdravja od oktobra 2019 dalje.
- Medgeneracijsko branje: v sodelovanju z Javno agencijo za knjigo, Bralno značko in osnovnimi šolami Lesce, Radovljica ter Gorje beremo izbrane knjige učitelji, učenci, starši in knjižničarji.
- Dom Janka Benedika Radovljica:
 - izposoja knjig oskrbovancem enkrat tedensko,
 - predstavitev knjige po izboru knjižničarke enkrat mesečno (Knjiga, moja prijateljica).
- V sodelovanju s Slovenskim društvom za terapijo s pomočjo psov Tačke pomagačke: Beremo s tačkami: R.E.A.D. Reading Education Assistance Dogs je program, ki pomaga otrokom izboljšati bralne in komunikacijske sposobnosti s pomočjo posebne metode: otrok bere psu; program je namenjen otrokom od 1. do 5. razreda; začetek: januar 2016; poteka v knjižnici v Radovljici (2019: od januarja do maja 2x mesečno, od junija dalje 1x mesečno) in v Bohinjski Bistrici (2019: 1x mesečno od januarja do junija). V letu 2020 je potekal le v radovljiški knjižnici 1x mesečno. Začetek: 2016 v radovljiški knjižnici in 2017 v bohinjski (do 2019).
- Pisano (Petra Arula):
 - Jogica za dojenčke: Vadba za dojenčke, ki jih mamice ob sproščujoči glasbi masirajo, delajo raztezne vaje in krepijo moč ter občutke zaznavanja telesa v prostoru; Jogica povezuje mamice s svojimi najmlajšimi, pa tudi s samimi seboj; vadbo za dojenčke vodi Petra Arula. (začetek 2016).
 - Pravljična jogica za dojenčke: Otroci so naravni jogiji in tudi najbolj aktivni se radi umirijo. Dobesedno obožujejo dihalne vaje, petje oma, masažo, ki je prilagojena posebno njim, in jogijske vaje, ki jih skozi pravljico o živalih, vremenskih pojavih ali otroškem svetu izvajajo na teh uricah. Za zdravje in boljšo osredotočenost; (začetek 2016).

- Alenka Benedik, Inštitut za dojenje Rumina BKF preverila programe
 - Mama – mami: srečanje za mamice z dojenčki: vsako prvo in tretjo sredo v mesecu ob 10.00 (začetek: januar 2019).
- Rebecca Svetina, Američanka in učiteljica angleščine, ki z družino živi v Radovljici.
 - Angleške pravljice: Pravljična urica v angleškem jeziku, na kateri se otroci učijo novih besed , pesmic ... skupaj s starši. Namenjena je otrokom od 1. do 6. leta. (začetek januar 2019).
 - Angleščina za mamice in dojenčke: Ura pogovora v angleščini za mamice in dojenčke. Vsak mesec razpravljajo o drugačnih temah, raziskujejo kulturne razlike ... (začetek april 2019).
- Sodelovali smo pri projektu Nacionalni mesec skupnega branja, ki ga je organizirala Bralna značka Slovenije – ZPMS, začetek 2018.
- V sodelovanju z Društvom Radi pišemo z roko smo izvedli akcijo pisanja razglednic, voščilnic, pisem ... Začetek tedna pisanja z roko: 2018.
- Sodelovali smo na Paradi učenja (Boh. Bistrica).

Božena Kolman Finžgar

16

GORJE

PRIREDITVE ZA ODRASLE

1. RAZSTAVE

januar	Zdrava prehrana in rekreacija	Razstava knjig o zdravem načinu življenja.
oktober	Ta veseli knjižni svet	Branje je užitek, zato smo za vas že enajstič pripravili razstavo z izborom literarnih del. Vabimo vas k sodelovanju.

2. SPODBUJANJE BRANJA ZA ODRASLE

oktober - 21.1. - 25. 1	Ta veseli knjižni svet Teden pisanja z roko	Branje je užitek, zato smo za vas že sedmič pripravili izbor. Ob izposoji romanov boste dobili listek, na katerega lahko napišete lepo misel ali sporočilo presenečenja, ki ga pustite v knjigi za naslednjega bralca. Naj lepa beseda polepša dan tudi vam!
marec	21. marec - svetovni dan poezije	Vljudno vas vabimo, da v mesecu marcu vsak dan odprete katero izmed pesniških zbirk in preberete pesem tedna pesnice Bernarde Kosel Mrak.
celo leto	Zbistrimo um	Za vse ljubitelje miselnih vaj za krepitev uma, smo pripravili po en mesečni problem. Rešitev oddajte v svoji knjižnici in z malo sreče vas čaka presenečenje.

julij, avgust	Pokukaj med vrstice	Letos mineva 50 let od smrti pesnika Gustava Strniše, očeta bolj znanega poeta Gregorja Strniša. Vabljeni v naše knjižnice (oziroma na našo spletno stran ali omrežji Facebook in Instagram) in v letošnjem poletnem kvizu Pokukaj med vrstice poiščite besede, ki so pobegnile iz njegovih stvaritev. Tudi tokrat vas čaka malo, a okusno presenečenje.
20.11.2019 september	Dan slovenskih splošnih Zmenek na slepo s knjigo	Dan brezplačnega prvega vpisa v knjižnico. Če ocenjujete knjige samo po njenih platnicah, lahko zgrešite odlično zgodbo ... Poskusite izbrati knjigo na podlagi nekaj ključnih besed ali stavka iz knjige.
december	Praznično presenečenje	Za vas smo izbrali in v ovojni papir skrili knjižne poslastice.

OTROŠKE PRIREDITVE

1. LUTKOVNE IN DRUGE PREDSTAVE

21.01.2020	Zgodba o snežaku s srcem	Zimsko obarvana lutkovno-igrana predstava Teatra za vse .
18.02.2020	Zgodba o dveh kozah	Drug ob drugem živita kmet in kmetica, ki imata vsak svojo kozo. Kmet goji zelje, kmetica repo. Otroci bodo ob gledanju predstave Gledališča Makarenko spoznali, da prijateljstvo ne pozna ovir in da je stvari lepo deliti.

2. RAZSTAVE

februar, marec	Razstava tretješolcev OŠ Gorje	Na ogled bodo postavljeni izdelki tretješolcev iz OŠ Gorje, pod mentorstvom učiteljic.
junij	Juhuhu, poletje je spet tu	Likovne izdelke so pripravili otroci iz Vrtca Gorje pod mentorstvom strokovnih delavk.

september	Nacionalni mesec skupnega branja	Letos se z NMSB pridružujemo evropski bralni kampanji EURead z namenom dviga zavesti o pomembnosti izobraževanja in pismenosti v zgodnjem otroštvu. Skupni cilj kampanje je dati vsakemu državljanu možnost postati bralec in polno sodelovati v evropski družbi.
-----------	---	---

december	Škrat Gorjanko in jesen	Razstava likovnih izdelkov otrok iz Vrtca Gorje.
----------	--------------------------------	--

3. SPODBUJANJE BRANJA

julij, avgust in september	Poletavci	Poletni bralci - pol ure branja na dan prežene dolgčas stran! V času poletnih počitnic se lahko pridružiš skupini poletnih bralcev tako, da 30 dni vsak dan pol ure bereš karkoli: knjige, stripe, časopisne članke, revije, recepte. Z oddanim bralnim seznamom sodeluješ v super nagradnem žrebanju!
----------------------------------	------------------	--

september - marec	Knjižnica - Vesolje zakladov	S 1. septembrom spet začenjamo z akcijo Knjižnica - vesolje zakladov. Vabljeni v knjižnico na nov lov na žige!
----------------------	-------------------------------------	--

december	Praznično presenečenje	Za vas smo izbrali in v ovojni papir skrili knjižne poslastice.
----------	-------------------------------	---

celo leto	Mislice	Mladi bralci lahko rešujete miselne uganke. Vsak mesec vas čaka nov izziv, ki ga najdete v svoji knjižnici. Če ga boste uspešno rešili, vas z malo sreče čaka presenečenje.
-----------	----------------	---

"NAHRBTNIKI" 2020 (GO)

DATUM	VRTEC	KNJIŽNICA	ŠT. SKUPIN	ŠT. OTROK	TEMA	KNJIŽNIČAR
07. 01.	Vrtec	Gorje	1	19	Vesolje	Jelenc
10. 01.	Vrtec	Gorje	1	16	Zima	Kozelj
14. 01.	Vrtec	Gorje	1	8	Zima	Kozelj
21. 01.	Vrtec	Gorje	1	16	Vlaki	Jelenc
24. 01.	Vrtec	Gorje	1	17	Prijatelji	Kozelj
24. 01.	Vrtec	Gorje	1	15	Makarovič	Kozelj
24. 01.	Vrtec	Gorje	1	18	Ptice	Kozelj
28. 01.	Šola	Gorje	1	12	Zvedavčki	Kozelj
07. 02.	Vrtec	Gorje	1	17	Razno	Jelenc
12. 02.	Vrtec	Gorje	1	12	Bonton	Kozelj
14. 02.	Vrtec	Gorje	1	18	Razno	Kozelj
14. 02.	Vrtec	Gorje	1	17	Družine, otroci	Kozelj
14. 02.	Vrtec	Gorje	1	12	Volk	Kozelj
21. 02.	Vrtec	Gorje	1	16	Razno	Dežman
28. 02.	Vrtec	Gorje	1	15	Razno	Jelenc
28. 02.	Vrtec	Gorje	1	15	Prijateljstvo, pomoč	Jelenc
03. 03.	Vrtec	Gorje	1	15	Družine, otroci	Jelenc
06. 03.	Vrtec	Gorje	1	17	Igra	Kozelj
10. 03.	Vrtec	Gorje	1	9	Družine, otroci	Kozelj
02. 10.	Vrtec Gorje	Gorje	1	11	Prijateljstvo	Jelenc

BIBLIOPEDAGOŠKE URE V KNJIŽNICI 2020 (GO)

DATUM	ŠOLA/VRTEC	KNJIŽNICA	RAZRED	ŠT. SKUPIN	ŠT. UČENCEV	TEMA	KNJIŽNIČARKA
21. 01.	Šola	Gorje	2.b	1	14	Pika	Jelenc
21. 01.	Šola	Gorje	2.a	1	11	Pika	Jelenc
21. 01.	Vrtec Gorje	Gorje	Mucki	1	16	Snežaki	Jelenc
28. 01.	Šola	Gorje	3.a	1	12	Zvedavček z	Kozelj
28. 01.	Šola	Gorje	3.b	1	18	Zvedavček z	Kozelj
11.02.	Šola	Gorje	1.a	1	21	Cepecepetav	Kozelj
11.02.	Vrtec Gorje	Gorje	Čebelice	1	8	Vreme	Kozelj
11.02.	Vrtec Gorje	Gorje	Medvedki	1	16	Bonton	Kozelj
18.02.	Vrtec Gorje	Gorje	Mucki	1	8	Odpadki	Jelenc
03.03.	Vrtec Gorje	Gorje	Veverice	1	15	Družine	Jelenc
03.03.	Vrtec Gorje	Gorje	Medvedki	1	17	Družine	Jelenc
10.03.	Šola	Gorje	1.a	1	22	08.mar	Kozelj
10.03.	Vrtec Gorje	Gorje	Čebelice	1	9	Družine	Kozelj
10.03.	Vrtec Gorje	Gorje	Miške	1	8	Ptice	Kozelj
06. 10.	Vrtec Gorje	Gorje	Pikapolo nice	1	20	Jesen	Jelenc
06. 10.	Vrtec Gorje	Gorje	Veverice	1	17	Prijateljst	Jelenc

16

232